

Република Србија

КОМИСИЈА ЗА ЗАШТИТУ
КОНКУРЕНЦИЈЕ

Број: 4/0-02-34/2015-74

Датум: 10.11.2015. године

Београд

Савет Комисије за заштиту конкуренције, на основу чл. 22. ст. 2. Закона о заштити конкуренције („Службени гласник РС“, бр. 51/09 и 95/13), чл. 192. ст. 2. Закона о општем управном поступку („Службени лист СРЈ“, бр. 33/97, 31/01 и „Службени гласник РС“, бр. 30/2010), чл. 3 и 4. Уредбе о критеријумима за одређивање висине износа који се плаћа на основу мере заштите конкуренције и процесног пенала, начину и роковима њиховог плаћања и условима за одређивање тих мера („Службени гласник РС“, бр. 50/2010) и чл. 167. ст. 1. Закона о јавним набавкама („Службени гласник РС“, бр. 124/2012; 14/2015 и 68/2015), одлучујући у поступку покренутом по службеној дужности против друштава: Amm Immovables д.о.о. Београд (Земун), Палмира Тољатија 68б, Земун, које заступа директор Соња Авлијаш, преко пуномоћника адвоката [...] ¹, Veteco Предузеће за производњу, трговину и услуге д.о.о. Београд (Земун), Палмира Тољатија 68б, Земун, које заступа директор Бранислав Авлијаш, преко пуномоћника адвоката [...] Sagoја д.о.о. за производњу, трговину, услуге Београд (Земун), Бранка Пешића 2а, Земун, које заступа директор Радомир Митрић, и Advena line д.о.о. Београд-Нови Београд, Грамшијева бр. 9, које заступа директор Јелена Грубач, ради испитивања повреде конкуренције из члана 10. став 1. и 2. тачка 1) Закона о заштити конкуренције, на 46. седници одржаној 10.11.2015. године, доноси

РЕШЕЊЕ

1. УТВРЂУЈЕ СЕ да су друштва Amm Immovables д.о.о. Београд (Земун), Палмира Тољатија 68б II 4, Земун, Veteco Предузеће за производњу, трговину и услуге д.о.о. Београд (Земун), Палмира Тољатија 68б, Земун, Sagoја д.о.о. за производњу, трговину, услуге Београд (Земун), Бранка Пешића 2а, Земун и Advena line д.о.о. Београд-Нови Београд, Грамшијева бр. 9, закључила рестриктивни споразум којим су унапред договорили појединачно учешће у поступку јавне набавке добара – униформе, обуће и остале опреме потребне за формирање индивидуалног комплета учесника мултинационалних операција, обликоване по партијама и означене као ЈН бр. 36/13, наручиоца Република Србија, Министарство одбране, Сектор за

---

¹ Акт садржи заштићене податке. Заштићени подаци приказани су ознаком [...] или на други начин који Комисија сматра одговарајућим начином заштите.

материјалне ресурсе, Управа за снабдевање, Дирекција за набавку и продају, при чему су, непосредно или посредно, утврдила цене и друге комерцијалне услове које је садржала свака појединачна понуда, чиме су значајно ограничила и нарушила конкуренцију и учинила повреду конкуренције из члана 10. став 2. тачка 1. Закона о заштити конкуренције.

2. ОДРЕЂУЈЕ СЕ МЕРА ЗАШТИТЕ КОНКУРЕНЦИЈЕ у облику обавезе плаћања новчаног износа друштвима из тачке 1. диспозитива овог решења и то:

-друштву Amm Immovables д.о.о. Београд (Земун), Палмира Тољатија 68б, Земун, у висини 5,1% од укупног годишњег прихода оствареног у 2012. години, односно у износу од 15.634.152,00 динара (словима: петнаестмилионашестотридесетчетирихиљадестопедесетдва динара);

-друштву Veteco Предузеће за производњу, трговину и услуге д.о.о. Београд (Земун), Палмира Тољатија 68б, Земун, у висини 5,85% од укупног годишњег прихода оствареног у 2012. години, односно у износу од 11.194.970,00 динара (словима: једанаестмилионастодеведесетчетирихиљадедевестоседмдесет динара);

-друштву Sagoја д.о.о. за производњу, трговину, услуге Београд (Земун), Бранка Пешића 2а, Земун, у висини 5,1% од укупног годишњег прихода оствареног у 2012. години, односно у износу од 7.003.473,00 динара (словима: седаммилионатрихиљадечетристоседмдесеттри динара).

3. НАЛАЖЕ СЕ друштвима из тачке 1. диспозитива овог решења да изврше уплату новчаног износа мере заштите конкуренције појединачно утврђеног у тачки 2. диспозитива овог решења на рачун буџета Републике Србије број 840 743224 843 94 модел 97 – са позивом на број: двоцифрени контролни број по моделу 97 – троцифрени број општине, града односно територије – број овог решења.

4. ОДРЕЂУЈЕ СЕ РОК од три (3) месеца од дана пријема решења за извршење налога из тачке 3. диспозитива овог решења, под претњом принудног извршења.

5. ЗАБРАЊУЈЕ СЕ привредним друштвима из тачке 1. диспозитива овог решења свако будуће поступање којим би се могла ограничити, нарушити или спречити конкуренција, изричитим или прећутним договарањем, као и разменом поверљивих информација.

6. ИЗРИЧЕ СЕ МЕРА ЗАБРАНЕ УЧЕШЋА У ПОСТУПКУ ЈАВНЕ НАБАВКЕ У СВОЈСТВУ ПОНУЂАЧА друштвима Amm Immovables“ д.о.о. Београд (Земун), Палмира Тољатија 68б II 4, Земун, „Veteco“ Предузеће за производњу, трговину и услуге д.о.о. Београд (Земун), Палмира Тољатија 68б, Земун и „Sagoја“ д.о.о. за производњу, трговину, услуге Београд (Земун), Бранка Пешића 2а, Земун, у периоду од (осамнаест) 18 месеци почев од правноснажности овог решења.

7. Ово решење се објављује у „Службеном гласнику Републике Србије” и на интернет страни Комисије за заштиту конкуренције.

Образложење

Комисија за заштиту конкуренције (у даљем тексту: Комисија), дана 27.06.2013. године, примила је Иницијативу за утврђивање повреде конкуренције из члана 10. Закона о заштити конкуренције (у даљем тексту: Закон), од стране Министарства одбране, Сектор за материјалне ресурсе, Управа за снабдевање, Дирекција за набавку и продају (у даљем тексту: Министарство одбране), ради сумње да је у јавној набавци бр. ЈН 36/13 (униформа, обућа и остала опрема потребна за формирање индивидуалног комплета учесника мултинационалних операција), за коју је јавни позив објављен дана 26.04.2013. године у „Службеном гласнику“ РС бр. 38/13, дошло до тајног договора друштава и то: Amm Immovables д.о.о. Београд (Земун), Veteco Предузеће за производњу, трговину и услуге д.о.о. Београд (Земун), Sagoја д.о.о. за производњу, трговину, услуге Београд (Земун) и Advena line д.о.о. Београд-Нови Београд, да заједнички припреме појединачне понуде у конкретној јавној набавци.

У даљем тексту се користе скраћени називи друштава и то: „Amm Immovables“, „Veteco“, „Sagoја“ и „Advena line“ или четири друштва.

Како се у Иницијативи наводи, Министарство одбране у својству наручиоца је, након анализе достављених понуда, утврдило да је понуда понуђача „Amm Immovables“ била најповољнија за партије 1, 2, 3, 7, 8 и 9, и да је од овог понуђача затражено да достави оригинале или оверене копије докумената којима се доказује испуњеност услова из члана 44. Закона о јавним набавкама, што овај понуђач није доставио. Такође, наведено је да је због тога његову понуду требало оценити као неисправну, а позив за достављање докумената упутити другорангираном понуђачу, друштву „Veteco“. Сумњу Министарства одбране да су се понуђачи „Amm Immovables“ и „Veteco“ договорили о битним елементима понуде, поред наведеног одустајања од понуде, изазвале су околности да су њихова седишта на истој адреси, Палмира Тољатија бр. 68б; да су понуђена добра истих произвођача/дистрибутера, као и да су уочене исте неправилности у документацији понуда за исте партије (4, 5, 6 и 15) у погледу техничког капацитета, као услова конкурсне документације, које понуде су оцењене као неисправне. У вези са изнетим, Министарство одбране је истакло да је на страни 8. конкурсне документације, као услов исправности понуде, дефинисано да понуђач доказује да је адекватно технички опремљен за реализацију предметне набавке Уговором о пословно-техничкој сарадњи или другим документом (уколико понуђач није произвођач), из кога се недвосмислено може утврдити да ће понуђач, уколико дође до закључења уговора, моћи од произвођача или дистрибутера да прибави потребну количину предметних добара којом би извршио своју уговорну обавезу по основу уговора о јавној набавци. Поред тога, понуђач је обавезан да достави произвођачке спецификације за понуђена добра из којих се може утврдити да ли добра која се нуде испуњавају тражене карактеристике. По оцени Министарства

одбране, нису се могли довести у везу поједини дистрибутери добара са произвођачима чије су спецификације производа достављене у понудама друштва „Sagoja“ за партије 1, 4 и 15, као и у понудама друштва „Amm Immovables“ и „Beteco“ за партије 4, 5, 6 и 15, због чега је наручилац оценио њихове понуде у наведеним партијама као неисправне и нису биле предмет даље стручне оцене.

Према наводима Министарства одбране, друштва „Amm Immovables“ и „Beteco“ са једне стране, имају истоветне понуде у свих 13 партија јавне набавке бр. ЈН 36/13 (униформа, обућа и остала опрема потребна за формирање индивидуалног комплета учесника мултинационалних операција), док с друге стране, друштва „Sagoja“ и „Advena line“ имају истоветне понуде у свих 13 партија.

Након анализирања достављене и накнадно затражене документације, комплетних понуда четири друштва, као и остале расположиве документације, Комисија је основано претпоставила да су четири друштва договорили цене и изворе набавки у својим појединачним понудама у јавној набавци бр. ЈН 36/13 (униформа, обућа и остала опрема потребна за формирање индивидуалног комплета учесника мултинационалних операција), за коју је јавни позив објављен дана 26.04.2013. године у Службеном гласнику РС бр. 38/13 од стране Министарства одбране. С обзиром на то да тајни договор учесника на тржишту - понуђача у јавној набавци, којим се утврђују цене у њиховим понудама, представља рестриктивни споразум из члана 10. став 2. тачка 1) Закона, закључком Председника Комисије од 25.07.2013. године покренут је поступак испитивања повреде по службеној дужности. Поменути закључак је странкама у поступку уручен дана 26.09.2013. године, како произлази из доставница у списима предмета.

Врсте усаглашене праксе или понашања, односно споразума између учесника на тржишту која су обухваћена чланом 10. став 2. Закона јесу она понашања где бар један учесник на тржишту у односу према другом усвоји одређено понашање на тржишту, односно где је као резултат контакта (директног или индиректног) између учесника на тржишту уклоњена или значајно смањена неизвесност њиховог понашања на тржишту. Забрана из члана 10. Закона изражава општи принцип да сваки учесник на тржишту самостално утврђује пословну политику коју намерава да предузме на тржишту. Забрањеност рестриктивних споразума произлази из вероватноће да ће такви споразуми имати значајан утицај на параметре на тржишту као што су цена, количина производње, квалитет производа, разноликост производа и иновације. Циљ јавне набавке јесте да наручилац изабере понуду која ће на најбољи начин да задовољи његове потребе, како по својим својствима и квалитету, тако и по одговарајућој цени. Тиме се остварује основни циљ јавне набавке, а то је да наручилац добије што повољнији однос између онога што је плаћено и вредности која је добијена. Уколико се понуђачи договоре у вези са понуђеном ценом и квалитетом предмета набавке елиминише се конкуренција међу њима и вероватно је да наручилац неће остварити оптимални циљ због којег се спроводи јавна набавка, већ ће платити више за предмет набавке него што би платио у условима конкуренције. До тајно договорених понуда у јавним набавкама долази управо са циљем да се елиминише конкуренција, с обзиром на то да ризик од

конкуренције врши притисак на понуђаче да понуде ниже цене. Полазећи од члана 10. став 1. Закона разликују се ограничења споразума према циљу односно ефекту споразума. Ограничења према циљу су она чији потенцијал за ограничење конкуренције произлази из природе споразума, какав је управо споразум - договор понуђача коју цену ће утврдити у својим појединачним понудама. Једном кад се утврди да споразум има за циљ ограничавање конкуренције, није неопходно да се испитује актуелни или потенцијални ефекат споразума.

Овакви тајни договори понуђача наносе штету ресурсима наручилаца и пореским обвезницима, смањују поверење јавности у конкурентност поступка и минимизирају предности конкурентног тржишта.

За овај вид забрањеног рестриктивног споразума користи се назив „намештена понуда“ у складу са опште прихваћеним термином у европској пракси примене права конкуренције (bid rigging), како је то објашњено у Упутству за откривање намештених понуда у поступцима јавних набавки (у даљем тексту: Упутство), који је Савет Комисије донео 09.06.2011. године и објавио на интернет страници Комисије www.kzk.gov.rs.

I

Странке у поступку су:

„Beteco“ Предузеће за производњу, трговину и услуге д.о.о. Београд (Земун), Палмира Тољатија 68б, Земун, матични број 17233076, датум оснивања 09.06.1999. године, ПИБ 100092338, једини члан друштва, директор и законски заступник Бранислав Авлијаш;

„Amm Immovables“ д.о.о. Београд (Земун), Палмира Тољатија 68б II 4, Земун, матични број 20597402, датум оснивања 29.12.2009. године, ПИБ 1064182, чланови друштва, Милош Авлијаш, Соња Авлијаш и Маја Авлијаш, директор и законски заступник Соња Авлијаш;

„Sagoja“ д.о.о. за производњу, трговину, услуге Београд (Земун), Бранка Пешића 2а, Земун, матични број 17306235, датум оснивања 09.11.2000. године, ПИБ 100091232, чланови друштва, Бранислав Панчић и Радомир Митрић, директор и законски заступник Соња Старовић до 07.10.2013. године а од 07.10.2013. године Радомир Митрић (решење АПР БД 107887/2013 од 09.10.2013. године);

„Advena line“ д.о.о. Београд-Нови Београд, Грамшијева бр. 9 (пријем поште на адреси Бранка Пешића 2а, Земун), матични број 20887290, датум оснивања 28.12.2012. године, ПИБ 107870513, члан друштва Соња Старовић и законски заступник до 17.05.2013. године, а од тада Јелена Грубач, истовремено и ликвидациони управник по решењу АПР БД 82241/2013 од 25.07.2013. године (Одлука о покретању поступка ликвидације од 22.07.2013. године).

Закључком Савета Комисије за заштиту конкуренције од 10.04.2014. године обустављен је поступак против друштва „Advena line“, јер је решењем Агенције за привредне регистре (у даљем тексту: АПР) од 24.02.2014. године из Регистра привредних субјеката брисано друштво „Advena line“ д.о.о. у ликвидацији Београд-Нови Београд. Сходно члану 540. став 3. Закона о привредним друштвима („Службени гласник РС“ број 36/11 и 99/11), друштво не може донети одлуку о окончању ликвидације пре правноснажног окончања свих поступака који за правну последицу могу имати било какву обавезу друштва и измирења свих тих обавеза. Како је прописано чланом 14. Закона о поступку регистрације у Агенцији за привредне регистре („Службени гласник РС“ број 99/11) регистратор доноси одлуку након провере да су формално испуњени услови за упис, односно брисање података, тј. да ли су уз пријаву поднета одговарајућа документа, не улазећи у њихову садржину, а нарочито не испитујући истинитост садржине. На тај начин је донето решење АПР о брисању друштва „Advena line“ д.о.о. Београда из Регистра привредних субјеката, док је истовремено поступак против тог друштва пред Комисијом био у току.

II

Мнистарство одбране је донело Одлуку [...] бр. 76-2 од 28.03.2013. године ради спровођења поступка јавне набавке број 36/13 - униформа, обућа и остала опрема потребна за формирање индивидуалног комплета учесника мултинационалних операција. Јавни позив за прикупљање понуда објављен је дана 26.04.2013. године у „Службени гласник РС“ бр. 38/13, а поступак је спроведен према одредбама Закона о јавним набавкама („Службени гласник РС“ број 116/2008). Процењена вредност ове јавне набавке износи 73.349.139,14 динара, и иста је организована по партијама. Четири друштва су, поред других понуђача, поднела понуде у партијама од 1 до 12 и 15. У следећем приказу је садржан предмет набавке сваке партије, као и број понуда у тим партијама. Партије 13. и 14. нису од значаја за овај поступак, јер у истима не учествују четири друштва, због чега нису саставни део следећег приказа:

партија бр. 1- Мрежа против комараца, шатор и марама за врат, мрежаста-5 понуда,
партија бр. 2- Наочаре заштитне и антифони за уши-8 понуда;
партија бр. 3- Сандук транспортни, алуминијумски-7 понуда;
партија бр. 4- Вишенаменски сет алата-7 понуда;
партија бр. 5- Батеријска лампа, водоотпорна-7 понуда;
партија бр. 6- Термос индивидуални-5 понуда;
партија бр. 7- Одећа за учеснике мултинационалних операција-5 понуда;
партија бр. 8- Ранац патролни- 5 понуда;
партија бр. 9- Заштитна одећа од ветра и кише-5 понуда;
партија бр. 10- Спортска опрема-7 понуда;
партија бр. 11- Рукавице-6 понуда;
партија бр. 12- Пешкири-9 понуда,
партија бр. 15 - Патике спортске, плитке-5 понуда;

Понуде су отворене дана 03.06.2013. године, што је констатовано записником о отварању понуда бр. 76-44 од 04.06.2013. године, из којег произлази да је у партијама од 1-12 и 15 учествовало укупно 15 понуђача. У свакој од тих 13 партија, поред једног, двоје или ретко троје других понуђача, учествовала су четири друштва.

Доношењем Одлуке наручиоца бр. 76-68 од 03.07.2013. године, поступак је обустављен за партије 1, 2, 3, 7, 9 и 11, док су у осталим партијама изабране најповољније понуде. Понуда друштва „Amm Immovables“ је оцењена као најповољнија за партије 1, 2, 3, 7, 8 и 9, и од овог понуђача је затражено, дана 17.06.2013. године, да у року од три дана достави оригинале, или оверене копије докумената, којима се доказује испуњеност услова из члана 44. Закона о јавним набавкама. Друштво „Amm Immovables“ није доставило тражену документацију, из ког разлога је наручилац, како наводи у Одлуци, закључио, имајући у виду родбинску и пословну повезаност, да није у питању независно поднета понуда, и није изабрао другорангираног понуђача, друштво „Betesco“. У складу са изнетим, наручилац је обуставио поступак за наведене партије, а у партијама 4, 5, 6, 8, 10, 12 и 15 је изабрао најповољније понуде. Уз обавезан услов конкурсне документације - остварен позитиван финансијски резултат за претходну годину (2012. годину), наручилац је констатовао да овај услов друштво „Advena line“ није испунило, због чега та понуда даље није разматрана.

Из Одлуке од 03.07.2013. године произлази да је као најповољнија понуда за партију 4 оцењена понуда друштва [...], за партију 5 понуда друштва [...], за партију 6 понуда друштва „Sagoja“, за партију 8 понуда предузећа [...], за партију 10 понуда друштва [...], за партију 12 понуда друштва [...] и за партију 15 понуда друштва [...].

Такође, у Одлуци је констатовано да се у понуди друштва „Sagoja“, за партије 1, 4 и 15, и понуди друштва „Amm Immovables“ и „Betesco“ за партије 4, 5, 6 и 15, нису могли довести у везу дистрибутери добара са произвођачима, чије су спецификације достављене у понудама, због чега су понуде друштва „Sagoja“ за наведене партије и понуде остала два друштва за партије 4, 5, 6 и 15. проглашене неисправним понудама.

Решењем Републичке комисије за заштиту права у поступку јавне набавке бр. 4-00-1297/2013 од 23.08.2013. године, усвојени су захтеви за заштиту права подносиоца захтева „Betesco“, „Sagoja“ и „ВМА Trading“, који су оспорили Одлуку наручиоца од 03.07.2013. године, и делимично је поништен поступак јавне набавке у партијама 1, 2, 3, 4, 5, 6, 7, 8, 9, 11 и 15, у фази стручне оцене понуда. У образложењу овог решења, Републичка комисија за заштиту права у поступку јавне набавке је наложила „да наручилац понови фазу стручне оцене тако што ће најпре у партијама 4, 5, 6 и 15, од првог и другог подносиоца захтева, прибавити релевантан доказ на основу којег се може утврдити да ли постоји и по ком правном основу веза између, с једне стране, даваоца спорних изјава за партије 4, 5, 6 и 15 и, с друге стране, произвођача предмета јавне набавке у овим партијама...“. Како је већ

наведено, услов конкурсне документације је „располагање довољним техничким капацитетом“, а доказује се изјавом произвођача или дистрибутера који тврди да ће понуђач моћи од произвођача или дистрибутера да прибави потребну количину предметних добара за извршење уговора о јавној набавци, произвођачком спецификацијом добра које је предмет набавке и доказом о вези између тог производа и изјаве дистрибутера.

У поступку у којем је поновљена стручна оцена понуда, друштва „Аmm Immoables“ и „Sagoja“ нису продужила рок важења понуде за још 60 дана. Изјавом од 19.09.2013. године друштво „Sagoja“ је потврдило да не продужава рок важења понуде за још 60 дана за партије 1, 2, 3, 4, 5, 6, 7, 8, 9 и 15. Изјашњењем од 17.09.2013. године друштво „Аmm Immoables“ такође није продужило рок важења понуде за партије 4, 5, 6, 11 и 15, док је изјашњењем од 16.09.2013. године друштво „Betesco“ продужило рок важења понуде за партије 1, 2, 3, 4, 5, 6, 7, 8, 9, 11 и 15, а изјавом од 20.09.2013. године, потврдило је наручиоцу да није у могућности да достави документа, која би доказивала располагање довољним техничким капацитетом за партије 4, 5, 6 и 15, јер су прекинути добри пословни односи са партнерима, који су том друштву доставили изјаве и произвођачке спецификације за добра из наведених партија.

Наручилац је поновљену стручну оцену понуда окончао доношењем Одлуке о избору најповољније понуде број: 76-155 од 09.10.2013. године (за партије 3, 4, 5 и 15) и Одлуке о обустави поступка број: 76-156 од 09.10.2013. године (за партије 1, 2, 6, 8, 9 и 11). Понуда друштва „Betesco“ је оцењена као неисправна у обе Одлуке, те је ово друштво, у својству подносиоца захтева за заштиту права, оспорило обе Одлуке. Према образложењу решења Републичке комисија за заштиту права у поступцима јавних набавки бр. 4-00-2008/2013 од 27.12.2013. године утврђено је да је одбијен захтев за заштиту права друштва „Betesco“ за партије 3 и 15, јер подносилац захтева у Обрасцу понуде није уписао датум објављивања јавног позива у Службеном гласнику РС. Такође, Републичка комисија је утврдила да је правилна и на закону заснована стручна оцена понуде друштва „Betesco“ у партији 4 и 5, коју је наручилац оценио као неисправну понуду, јер друштво „Betesco“ није доставило тражени доказ. Најзад, Републичка комисија је утврдила да околност, на коју указује подносилац захтева, да је дошло до прекида добрих пословних односа са партнерима, не може утицати на другачију оцену исправности његове понуде.

У циљу правилног и потпуног разјашњења ове управне ствари размотрено је понашање друштава „Аmm Immoables“, „Betesco“ и „Sagoja“ у претходним истоврсним јавним набавкама, које је спроводило Министарство одбране. Претходна понашања ових друштава су упоређена са њиховим учешћем и понашањем у спорној јавној набавци, и цењена су искључиво као релевантна за разрешење предметне управне ствари, а не за утврђивање да ли је и у другим јавним набавкама дошло до повреде конкуренције, што је погрешно закључило друштво „Betesco“ у поднеску од 14.07.2015. године. Претходно понашање три друштва је утврђено на основу дописа и документације достављене од стране Министарства одбране (поднесци и прилози од 05.07.2013. године, од 18.07.2013.

године и од 13.11.2013. године). Документација Министарства одбране у вези других јавних набавки и других понуђача је коришћена за потребе овог поступка само у мери у којој је то било од значаја за проверу навода странака, изнетих у току поступка, због чега није било неопходно утврђивати које су цене нудили у ранијим поступцима, нити како су оне формиране, како је навело друштво „Beteco“ у поднеску од 14.07.2015. године.

Према поднеску Министарства одбране од 05.07.2013. године, утврђено је да се ова врста јавне набавке спроводи сваке године, да се друштво „Sagoja“ редовно јавља на позиве за прикупљање понуда овог наручиоца и да је у 2011. и 2012. години друштво „Sagoja“ закључило уговоре за конфекционирање униформе, мантила и шињела за ПВЛ, као и за испоруку одела и кошуља за ученике Војне гимназије, који су у целости реализовани. Друштво „Beteco“ се први пут јавило на јавни позив Министарства одбране у 2011. години и од тада је редовни учесник надметања, углавном за конфекцијске предмете, с тим што није закључило уговор, иако су његове понуде на неколико надметања биле најповољније, због тога што је, како се наводи, Комисија Управе за снабдевање Министарства одбране обишла предузеће и установила да не располаже довољним техничким и кадровским капацитетом за успешну реализацију уговора. Друштво „Amm Immovables“ се први пут јавило у поступку јавне набавке број ЈН 9/13-тканине и кошуље за службену и свечану униформу ПВЛ и кадета, у којој учествују и претходно поменути два друштва.

Из података добијених од Министарства одбране од 13.11.2013. године, утврђено је да су понуде друштава „Beteco“, „Sagoja“ и „Amm Immovables“ у поступку јавне набавке број ЈН 9/13, проглашене неисправним због недостављања оригиналних докумената, због чега је поступак био обустављен. Према Одлуци наручиоца бр. 545-72/12 од 04.04.2013. године, у јавној набавци бр. ЈН 9/13, понуда друштва „Sagoja“ је проглашена за најповољнију понуду у партију 3, али ово друштво није доставило тражену документацију из члана 44. Закона о јавним набавкама („Службени гласник РС“ број 116/08), па је та понуда одбијена као неисправна. Другорангирано друштво ([...] d.o.o. Beograd), на позив наручиоца да отклони рачунску грешку из структуре цене, није доставило тражено објашњење, из ког разлога је ова понуда накнадно проглашена за неисправну и наручилац се обратио следећем понуђачу, друштву „Beteco“. На тражење документације из члана 44. Закона о јавним набавкама, друштво „Beteco“ није поступило, па је и та понуда одбијена као неисправна. У тој партији, следећи ранжирани понуђач је друштво „Amm Immovables“, које такође није доставило тражену документацију из члана 44. Закона о јавним набавкама, због чега је и ова понуда одбијена као неисправна.

III

Анализом документације понуда наведених друштава у спорној јавној набавци (ЈН бр. 36/13), утврђено је да се документација понуде друштава „Amm Immovables“ и „Beteco“ међусобно не разликује у погледу насловне стране понуда, два прилога са текстом: „произвођачке спецификације-декларације да свако појединачно добро из понуде одговара захтеваном квалитету“ и текстом: „изјава произвођача–

дистрибутера да понуђена добра у свему одговарају условима из конкурсне документације“, као и у погледу документације везане за предмете набавке у свих 13 партија, чији је извор исти, због чега су посматране као једна група понуде. Поред тога, понуђене цене друштва „Beteco“ су више у свих 13 партија од понуђених цена друштва „Amm Immovables“. Такође, не разликују се насловне стране понуда друштава „Sagoja“ и „Advena line“ и њихова документација везана за предмете набавке у свих 13 партија, чији је извор исти, те су њихове понуде из тог разлога анализирание као друга група понуда.

Из документације сваке од наведених група понуда утврђено је да: два друштва из групе понуда учествују у 13 партија и то истих партија, нуде добра истих произвођача која дистрибуирају исти дистрибутери, достављају исте произвођачке спецификације за добра из истих партија, од којих се неке произвођачке спецификације за добра, према изјави дистрибутера да ће их обезбедити, нису могле повезати са тим дистрибутерима, имају идентичне прилоге у документацији понуда (насловна стране понуде), који не представљају обавезне обрасце, или уверења и произвођачке спецификације и сл.

Поред тога, установљена је фактичка повезаност (пословна, односно родбинска повезаност) наведених друштава-конкурентата, како у оквиру групе понуда, тако и између група понуда, на начин да друштва-понуђачи, једни другима, издају пословни простор, магацински простор, возила, а све то за потребе испуњења услова за спорну јавну набавку (сви уговори закључени су 17.05.2013. године). Такође, размењују запослене, деле бројеве телефонских линија и факса, имају истог законског заступника, исто седиште или исту адресу за пријем поште и сл.

У погледу **фактичке повезаности** друштава „Amm Immovables“ и „Beteco“ утврђено је да је друштво „Beteco“, уговором о закупу пословног простора од 01.04.2010. године, издало у закуп друштву „Amm Immovables“ пословни простор-канцеларију у стамбено пословној згради (Приземље + Поткровље 1 и 2), и то у Поткровљу 2 зграде у ул. Палмира Тољатија бр. 686, површине 12м². Из структуре зграде, а према Уверењу Секретаријата за урбанизам и грађевинске послове Града Београда од 04.06.2009. године, коју је доставило друштво „Amm Immovables“ уз поднесак од 01.09.2014. године, утврђено је да је у Поткровљу 2 производног објекта са стамбеном јединицом у Палмира Тољатија бр. 686, ходник величине 11,30 м² најприближнији простору који је издат друштву „Amm Immovables“, при чему се констатује да је ходник пролазна просторија која служи да повеже самосталне просторне целине. У документацији понуде друштва „Amm Immovables“ је извод из листа непокретности број 4573 К.О. Нови Београд од 06.01.2012. године. У том листу је на броју парцеле 6774 у улици Грамшијева бр. 9, забележена стамбено пословна зграда, са неколико пословних простора у приземљу зграде на улазу 9, 12 и 14, бројеви посебних делова 3, 4, 11, 12, 8 и 6, површине од 37 м² (3, 4, 11), 34, 18 и 43 м², на име друштва „Amm Immovables“. С тим у вези је оцењено да није основана констатација из поднеска „Amm Immovables“ од 01.09.2014. године да је логично да привредна друштва теже ка смањењу трошкова и плаћању закупнине предузећу у којем је оснивач неко из ближе породице, будући

да то друштво поседује неколико сопствених пословних простора, и не би морало да буде закупац пословног простора које припада другом друштву.

На обрасцу „Подаци о понуђачу“ друштва „Beteco“ уписани су бројеви телефона и факса 011/3190-701 и 011/3190-702. Друштво „Beteco“ такође користи број факса (011/3190-703) који је, као један од бројева обележен на његовом меморандуму на поднесцима које у предметном поступку доставља Комисији. Из дописа Министарства одбране у својству наручиоца бр. 76-46 од 17.06.2013. године, упућеног друштву „Amm Immoables“ и враћеног факсом са назнаком „примљено“, утврђено је да је послат са факса друштва „Beteco“, иако је упућен на факс чији број је у понуди означен као број „Amm Immoables“ (на обрасцу „Подаци о понуђачу“ друштва „Amm Immoables“ означен је број телефона/факса 011/3190-703). Такође, изјашњење друштва „Amm Immoables“ од 17.09.2013. године, да због раније преузетих обавеза није у могућности да продужи рок понуде, достављен је Министарству одбране преко факса број 381 11/319 07 01, што све потврђује да наведена друштва заједно користе све расположиве бројеве факса и телефона.

Најзад, на појединим доставницама као потврдама да су овим друштвима уручени дописи и позиви Комисије, потписаним у име друштва „Beteco“ и „Amm Immoables“, као и адвоката [...], пуномоћника друштва „Amm Immoables“, чије седиште је у истим пословним просторијама на истој адреси, иуочено је да су потписи идентични. На пример, то је случај са позивом за усмену расправу заказану за 13.05.2014. године, Обавештењем о одлагању усмене расправе од 24.02.2014. године, Извештајем о утврђеним битним чињеницама и доказима са позивом на изјашњење од 23.12.2013. године, позивом за усмену расправу заказану за 02.04.2015. године. У питању је специфичан потпис који не садржи ниједно слово, већ је у облику кривудава линије и према оцени Комисије могао би бити потпис [Ј.Г.] из понуде друштва „Advena line“, која је иначе запослена у друштву „Beteco“.

Из изјаве друштва „Beteco“ од 31.05.2013. године, која је обавезан део конкурсне документације спорне јавне набавке, произлази да најмање два запослена радника обављају послове из делатности предмета ове јавне набавке и то: [Б.К.], дипл. економиста, почев од 01.11.2000. године запослен у друштву „Beteco“, [...], извршни директор за техничка питања и [...], технолог. Истовремено, [Б.К.] је, према фотокопији картона депонованих потписа Pro Credit bank од 18.01.2013. године (оверено као верно оригиналу од стране Pro Credit bank дана 29.05.2013. године), овлашћен за располагање средствима са рачуна друштва „Amm Immoables“ и потписао је захтев за регистрацију менице као основ за учешће у спорној јавној набавци, односно гаранцију за озбиљност понуде друштва „Amm Immoables“. Поводом одржавања усмене расправе заказане за 13.05.2014. године, поднеском од 12.05.2014. године, [Б.К.] се, у име друштва „Beteco“, обратио Комисији са информацијом да је законски заступник тог друштва у болници, потписујући се као извршни директор друштва „Beteco“. Према поднеску од

18.02.2015. године, понуду друштва „Beteco“ припремали су, поред директора тог друштва, [Б.К.] и [...].

Из фактичке повезаности друштава „Beteco“ и „Amm Immovables“, која је утврђена на основу неспорних родбинских односа оснивача ова два друштва (поднесак друштва „Beteco“ од 08.01.2014. године), истих пословних просторија у којима је фактичко седиште оба друштва, истих бројева факса и телефона, размене запослених између ова два друштва на начин да је запослени у једном друштву овлашћен за располагање средствима са рачуна у другом друштву, или да је запослени у једном друштву овлашћени представник другог друштва на отварању понуда тог друштва, истих лица за пријем поште, закључено је да ова два друштва фактички нису пословала као привредна друштва са независним економским циљевима у конкретној јавној набавци. Ова релевантна чињеница, а код околности да су оба друштва поднела појединачне понуде, упућује на то да су друштва „Beteco“ и „Amm Immovables“ имала мотив да договоре појединачне понуде у спорној јавној набавци како би елиминисала или ограничила конкуренцију, због конкурентског притиска осталих понуђача.

Код разматрања односа два друштва из друге групе понуда коју чине друштва „Sagoja“ и „Advena line“ утврђено је да је решењем АПР бр. БД 162052/2012 од 28.12.2012. године о оснивању друштва „Advena line“ уписана адреса за пријем поште Бранка Пешића 2а, Земун, што је регистровано седиште друштва „Sagoja“. Члан друштва „Advena line“ је Соња Старовић, која је истовремено директор друштва „Sagoja“. Решењем АПР бр. БД 54242/2013 од 17.05.2013. године, уписана је промена члана и законског заступника у друштву „Advena line“, па је уместо Соње Старовић уписана Јелена Грубач.

Уговором о ангажовању од 17.05.2013. године, друштво „Advena line“ је ангажовало [...] из Београда, ради извршења послова спорне јавне набавке. Ово лице је, према копији радне књижице бр. 312918, регистарски број 726/1, општина Чукарица, почев од 01.01.2013. године, запослено у друштву „Amm Immovables“. Из изјаве друштва „Amm Immovables“ од 03.06.2013. године, која је саставни део документације спорне понуде, произлази да су на пословима спорне јавне набавке, ангажовани директор, Соња Авлијаш и [Ј.С], комерцијалиста, док је поднеском од 18.02.2015. године, друштво „Amm Immovables“ навело да су спорну понуду припремали, поред наведених лица, [М.С] и [...].

Такође, друштво „Amm Immovables“ дели магацински простор са друштвом „Advena line“, јер је том друштву, према уговору о закупу од 17.05.2013. године, издало у закуп део пословног простора - магацин нето површине 277,12 м², у приземљу објекта у ул. Даринке Радовић 33, Железник, у површини од 120 м².

Уговором о закупу возила, закљученим 17.05.2013. године у Београду, друштво „Amm Immovables“ издало је у закуп друштву „Advena line“ моторно возило регистарске ознаке БГ 692 МА, марке фиат, модел ducato furgon 2,8 ЈТД180 бр. шасије ZFA24400007542004.

Уговором о закупу пословног простора, закљученим 17.05.2013. године у Београду, друштво „Betesco“ је издало у закуп на период од 12 месеци друштву „Advena line“ пословни простор број 3, корисне површине 37 м², који се налази у Београду у ул. Грамшијева бр. 9, у приземљу стамбено пословног објекта у блоку Нови Београд.

Саставни део документације спорне понуде друштва „Sagoja“, је његова изјава о техничком особљу за потребе спорне јаване набавке од 03.06.2013. године, према којој су то лица: Соња Старовић и [...], док је у поднеску од 18.02.2015. године, ово друштво означило [...], као овлашћена лица за припрему понуде у делу обавезне документације.

Према фотокопији радне књижице број 263951 рег. бр. 113/32/2013, од 01.05.2013. године, Јелена Грубач је, почев од 01.01.2013. године до 30.04.2013. године, запослена код друштва „Betesco“, а у друштву „Advena line“ почев од 01.05.2013. године. И пре него што је друштво „Advena line“ ликвидирано, дана 24.02.2014. године, како је већ напоменуто, Јелена Грубач је, [...] поново запослена у друштву „Betesco“, почев од 01.11.2013. године.

Из документације јавне набавке бр. ЈН 9/13, односно записника о отварању понуда бр. 545-56/12 од 05.03.2013. године, утврђено је да је Јелена Грубач овлашћени представник понуђача „Amm Immoables“. У тој јавној набавци, друштво „Advena line“ се дана 06.02.2013. године обратило наручиоцу-Министарству одбране са захтевом за појашњење у јавној набавци 9/13, које је потписала Јелена Грубач, а послато је наручиоцу са факса друштва „Sagoja“ бр. 011/307 7921. Тај број је као свој број факса друштво „Sagoja“ навело у обрасцу Подаци о понуђачу у ЈН бр. 36/13. Такође, исти број факса је на поднеску друштва „Sagoja“ од 19.09.2013. године, којим то друштво „Sagoja“ обавештава наручиоца да у спорној јавној набавци не продужава рок важења понуде за још 60 дана, који је такође послат са истог факса.

Друштво „Advena line“ је новоосновано друштво и први пут у својству понуђача учествује у поступку јавне набавке код Министарства одбране у ЈН бр. 36/13, при чему је исто лице (Соња Старовић) законски заступник оба друштва све до половине истека рока за подношење спорне понуде.

Уобичајено, са прикупљањем документације за учествовање у поступку јавне набавке започиње се одмах по објављивању јавног позива, јер је, са становишта понуђача, сваки рок за подношење понуда кратак. Неретко, информацију о јавној набавци заинтересована лица имају и пре објављивања јавног позива. У конкретном случају, друштво „Sagoja“, односно њен законски заступник имао је информацију о овој јавној набавци већ дана 22.04.2013. године, што произлази из поднеска од 28.11.2013. године и прилога у виду електронске преписке дистрибутера Eurocom International d.o.o. Београд са друштвом „Sagoja“, када је, према подацима овог дистрибутера, друштво „Sagoja“ започело прикупљање документације за понуду у спорној јавној набавци. Како је већ наведено, Соња

Старовић је својство члана друштва „Advena line“, пренела на Јелену Грубач двадесет пет дана касније.

Друштво „Advena line“ се, након примљеног закључка о покретању поступка дана 26.09.2013. године, Комисији обратило само једном и то дана 25.02.2014. године, достављајући решење АПР од 24.02.2014. године. Том приликом, Јелена Грубач је навела да је, с обзиром на стечено искуство и контакте из бранше, а уз материјалну помоћ оца из Фоче, донела одлуку о сопственом пословању, као и да је, након доношења одлуке наручиоца да је понуда друштва „Advena line“ неисправна, због финансијских тешкоћа, у које је запао њен отац, одлучила да ликвидира наведено друштво. Имајући у виду да је друштво „Advena line“, дана 22.07.2013. године, донело одлуку о поступку ликвидације, само два месеца од преузимања друштва, у којем периоду није могло доћи до значајније промене финансијских прилика, оцењено је да је друштво ликвидирано управо у том тренутку због сазнања о поднетој иницијативи Комисији, на који начин је предупређена могућа одговорност.

Комисија је покушавала да уручи Јелени Грубач закључак о обустави поступка у односу на ово друштво, на адресу Краљице Наталије 30, што је назначена адреса именоване у регистру АПР. Међутим, доставница се вратила, дана 14.04.2014. године, са назнаком „непознат“. У том периоду Комисија није имала сазнања о томе да је именована поново запослена код друштва „Beteco“. Због тога је достављање тог закључка извршено објављивањем закључка на интернет страни Комисије www.kzk.gov.rs.

Код изнетих околности оцењено је да одлука друштва „Advena line“ да учествује у спорној јавној набавци, а нарочито да поднесе понуду за добра из свих 13 партија, није рационална економска одлука, нити се та одлука реално могла самостално спровести. Сваки учесник на тржишту који намерава да поднесе понуду у одређеној јавној набавци објективно нема никакав оправдан економски интерес да подстиче или помаже друге понуђаче да учествују у истом поступку, осим уколико се не ради о понуди групе понуђача, предвиђеној Законом о јавним набавкама, или о претходном договору са тим понуђачем/понуђачима да појединачне понуде буду координиране у битним елементима. У конкретном случају, у обзир је узето да су конкретни уговори у ствари омогућили испуњење услова конкурсне документације којима се доказује технички капацитет, што су, поред изјава произвођача или дистрибутера, копије уговора о закупу пословног и складишног простора, одговарајућег превозног средства, копија уговора о ангажовању лица одговорних за извршење уговорних обавеза. Ако су такве уговоре закључила друштва, која такође припремају своје појединачне понуде за исту јавну набавку, и то у периоду припреме понуда, друштва која улазе у пословни однос са друштвом „Advena line“ су могла и морала имати сазнања о оснивачу друштва „Advena line“, дану оснивања, промени чланова друштва и законских заступника, будући да су у питању јавно објављени подаци у регистру АПР. Независно од тога што су уговори потписани истог дана када је објављена промена чланова у друштву „Advena line“, несумњиво је друштвима „Amm Immovables“ и „Beteco“, односно њиховим

законским заступницима било познато да се уговори потписују са Јеленом Грубач, као директором друштва, које лице је само петнаестак дана раније званично било запослено у друштву „Beteco“. И не само то, радило се о лицу које је обављало послове и за друштво „Amm Immovables“, док је истовремено у претходној јавној набавци ЈН 9/13, представљало друштво „Amm Immovables“, а постављало је захтеве за појашњење конкретне документације у име друштва „Advena line“, чији је законски заступник у том тренутку (фебруар 2013. године) била Соња Старовић, директор друштва „Sagoja“.

На основу претходно изнетог произлази да је друштво „Advena line“ потпомогнуто првенствено од друштва „Sagoja“ да поднесе понуду у спорној јавној набавци, али и од остала два друштва.

Начин на који су повезана два друштва у оквиру групе понуда упућује на то да друштва из група понуда нису самостално и независно једно од другог припремила своје појединачне понуде.

Поред оцене да de facto друштва Beteco“ и „Amm Immovables“ не функционишу као два потпуно засебна привредна друштва, установљено је да су саставни део њихових појединачних понуда **идентична документа** која не представљају обавезне обрасце, уверења и сл. У питању су насловне стране понуда и два прилога који садрже текст: „произвођачке спецификације-декларације да свако појединачно добро из понуде одговара захтеваном квалитету“ и текст: „изјава произвођача-дистрибутера да понуђена добра у свему одговарају условима из конкурсне документације“). Ови прилози у њиховим понудама су идентични а не слични, како друштво „Beteco“ наводи у поднеску од 14.07.2015. године. Поменути два прилога најављују да у документацији понуда следе произвођачке спецификације, односно изјаве дистрибутера да ће обезбедити потребну количину предмета спорне јавне набавке за случај да понуђач закључи уговор. У тим прилозима текст је истоветан, укључујући фронт, прелом текста и правоугаони оквир у којем се налази текст. Из наведеног следи да ова документа друштва „Amm Immovables“ и „Beteco“ нису могла израдити самостално и независно једно од другог.

Извештај Комисије од 23.12.2013. године, у којем је први пут странкама представљена прелиминарно утврђена чињенична грађа, а који је упућен странкама на изјашњење, садржао је и преписан текст ових прилога, како би странке објасниле како је дошло до идентичних текстова од стране различитих друштава, укључујући исти прелом текста, форму, словне грешке и сл. Ова чињеница је, на самом почетку поступка, уз наводе из поднесака дистрибутера Еигосот International d.o.o. Београд и EuroElite d.o.o. Београд из новембра 2013. године, чија документација је у прилогу понуда четири друштва, констатована као један од одлучујућих доказа који указује да понуде нису састављене самостално, а не након две године од покретања поступка, како друштво „Beteco“ погрешно интерпретира у поднеску од 14.07.2015. године.

На основу изјашњења друштва „Beteco“ од 01.09.2014. године и изјашњења друштва „Amm Immovables“ од 30.08.2014. године, у којем је приговорено да није прибављена комплетна документација спорне јавне набавке, из које би се видело ко су добављачи предмета набавке других понуђача, као и да ли су други понуђачи имали насловну страну понуде, извршен је преглед документације свих понуда у спорној јавној набавци, у Министарству одбране дана 27.10.2014. године.

Поред наведеног, друштво „Amm Immovables“ је поново истакло у поднеску од 14.07.2015. године да је ово друштво предложило Комисији да службеним путем прибави документацију комплетних понуда свих понуђача у спорној јавној набавци, како би се друштву „Amm Immovables“ омогућио увид у исте, а да је Комисија, уместо тога, допунила поступак документацијом Министарства одбране, ископираном по сопственом нахођењу.

На захтев Комисије упућен дана 14.10.2014. године Министарству одбране да достави комплетне понуде свих понуђача у ЈН бр. 36/13 одговорено је дописом овог Министарства дана 22.10.2014. године, у којем је констатовано да је документација преобимна и да није економично копирати комплетне понуде 15 понуђача и по 200 страница сваке понуде, већ је предложено разгледање и издвајање одређених неопходних списа. Након прегледа документације свих понуда у спорној јавној набавци, обављеним у Министарству одбране дана 27. и 28.10.2014. године, што је констатовано службеним белешкама са наведеним датумима, Министарству одбране је упућен допис од 28.10.2014. године, у којем су побројани акти неопходни за потребе поступка пред Комисијом. Даном 06.11.2014. године Министарства одбране је уз поднесак доставило сва тражена акта, која су се односила на приговоре странака у вези насловних страна понуда, нарочито друштва „Amm Immovables“, које је навело да су насловне стране понуда уобичајено веома сличне или идентичне, јер на насловној страни понуде морају да буду наведени обавезни подаци (назив понуђача, број јавне набавке и сл.).

Том приликом, прибављени су и подаци о производима који су нудили остали понуђачи у истој јавној набавци, што се види из обрасца „Образац понуде“ сваког понуђача, које је Министарство одбране такође доставило уз поднесак од 06.11.2014. године. Из истог обрасца се, поред наведеног, може утврдити у којим партијама учествују остали понуђачи и које цене су понудили за добра која нуде, мада су понуђене цене осталих понуђача и партије у којима учествују садржане у записнику о отварању понуда бр. 76-44 од 04.06.2013. године, који је саставни део списа овог предмета почев од покретања поступка. Како је једино друштво [...] d.o.o. Beograd, од свих понуђача у спорној јавној набавци, поред четири друштва, имало насловну страну понуде, она је део достављених списа.

На основу изнетог произлази да су прибављена документа од значаја за изјашњење четири друштва у овом поступку, па и друштва „Amm Immovables“, при чему је неопходно констатовати да је захтев тог друштва за увид у комплетне списе ЈН 36/13, Министарства одбране, одбијен даном 20.08.2014. године, јер је предмет архивиран. Друштво „Amm Immovables“ је, по оцени Комисије, имало и друге

могућности да обезбеди увид у комплетне списе ЈН 36/13 код Министарства одбране. Прибављена документација за потребе овог поступка је само она документација која је од значаја за изјашњење странака, због чега је оцењено да није економично копирати целокупну документацију јавне набавке од 17 понуђача. Начело истине нити начело саслушања странке, по оцени Комисије, није повређено, будући да ниједна чињеница није утврђена из доказа о којем странке нису могле да се изјасне, нити је решење засновано на доказу о којем странке нису имале прилику претходно да се изјасне.

Друштво „Аmm Immoables“ је извршило увид у списе предмета код Комисије дана 28.04.2015. године и затражило копирање свих списа добијених од Министарства одбране дана 06.11.2014. године. Копиране списе није преузело све до 13.10.2015. године, што је констатовано службеном белешком од 13.10.2015. године, при чему се дана 14.07.2015. године изјаснило на Обавештење о битним чињеницама од 16.06.2015. године, чиме је потврдило да му документација Министарства одбране, на чију комплетност улаже приговор, није онемогућила да се изјасни. Наведено поступање друштва „Аmm Immoables“ представља очигледан доказ циља са којим се понавља овај приговор као приговор о којем наводно није одлучено, а то је одуговлачење поступка. Такође, уочавају се и други циљеви са којим се истиче овај приговор, који је поновљен у захтеву овог друштва за изузеће овлашћеног службеног лица од 16.10.2015. године, а односи се на истицање наводне пристрасности овлашћеног службеног лица.

Код прегледа документације свих понуда у спорној јавној набавци, уочено је да прва страна документације (насловна страна понуда), код других 11 понуђача, најчешће почиње обрасцем „Подаци о понуђачу“, док код четири друштва почиње истим прилогом, чија је садржина потпуно истоветна, тј. иста је форма текста, који је стављен у правоугаони оквир, исти су размази између редова, коришћени су исти падежи и направљен је исти неправилан размак између броја који означава број понуде, наведена је и врста поступка. Једина разлика између насловних страна једне и друге групе понуда је у коришћеном фонту.

Такође, констатовано је да није у питању натпис на ковертама понуда, како наводи друштво „Sagoja“ у поднеску од 01.09.2014. године, нити садржина насловне стране понуда мора бити иста, како наводи друштво „Beteco“ у поднеску од 01.09.2014. године. У питању је посебан прилог који означава прву страну понуде и не представља обавезан део документације, већ је ствар избора понуђача да ли ће понуди прикључити насловну страну понуде. Подаци о понуђачу се уписују у обавезан образац под називом „Подаци о понуђачи“. Од преосталих једанаест понуђача у јавној набавци бр. ЈН 36/13, само је понуда [...] d.o.o. Beograd, која је део списа предмета, имала прилог - насловну страну, која је другачије конципирана. На њој је меморандум овог друштва, датум 03.06.2013. и следећи натпис: ПОНУДА 04-Т/13 ЗА ЈН 36/13, Партија бр. 3 Алуминијумски сандуци, као и заводни печат понуђача, из чега произлази да не одговара тексту насловне стране понуда четири понуђача.

У изјашњењу друштва „Beteco“ од 10.07.2015. године наглашено је да насловне стране понуда, као необавезан део конкурсне документације, не могу бити од било какве важности за Комисију, док је ово друштво претходно истицало сасвим супротан аргумент. Како није уобичајено да се поред свих обавезних података о броју јавне набавке, предмету набавке, који се уписују у обавезан образац Подаци о понуђачу, доставља и насловна страна понуде која је идентична код друштва друштво „Beteco“ и „Amm Immovables“, по оцени Комисије, управо та околност о необавезности тог документа представља једну од околности из које произлази да понуде ова два друштва нису припремљене самостално и независно једна од друге понуде.

У погледу тврдње да су понуде друштва „Sagoja“ и „Advena line“ истоветне, друштво „Sagoja“ је у поднеску од 10.07.2015. године навело да су сличне и да су сачињене самостално, јер понуда друштва „Sagoja“ броји 193 стране и слична је на укупно четири стране са понудом друштва „Advena line“. Увидом у њихове понуде се изводи сасвим супротан закључак, јер су исте њихове насловне стране понуда, иста је документација у вези понуђених предмета набавке у свих 13 партија у погледу извора набавке, а подударили су се исти пропусти са становишта услова конкурсне документације у истим партијама (1, 4 и 15), који се тичу непоклапања производа и дистрибутера који тај производ дистрибуира и сл.

Оцењене су и насловне стране понуда ових друштава из других јавних набавки, како су друштва „Sagoja“ и „Beteco“ предложила у поднесцима од 29.08.2014. године и 01.09.2014. године. У поређењу са насловним странама понуда за које друштва „Sagoja“ и „Beteco“ тврде да су их подносила у истој форми и у другим поступцима јавних набавки, произлази да у насловним странама других понуда друштва „Sagoja“ нису направљени погрешни размаци између бројева јавне набавке и да се не ради о истом распореду речи, односно није исти прелом текста какав је ово друштво користило у ЈН бр. 36/13 и то: меморандум, наслов - понуда, назив наручиоца, наслов - јавна набавка, предмет јавне набавке, врста поступка и констатације о партијама, број јавне набавке. Ни насловна страна понуде друштва „Sagoja“ у ЈН бр. 113/12 код истог наручиоца - Министарства одбране није конципирана као насловна страна понуда друштва „Sagoja“ у ЈН бр. 36/13, нити је текст уоквирен. Коначно, ниједна достављена насловна страна понуде друштва „Sagoja“ у другим јавним набавкама, није урађена у фонту њене насловне стране понуде у ЈН бр. 36/13. Наведено потврђују следеће насловне стране:

- понуде за јавну набавку Д-11/12, партија 2, опрема за студентске домове Мика Митровић и Патрис Лумумба, установа Студентски центар Београд,
- понуде за наручиоца Железнице а.д. за партије 1, 2. и 3. куповина службене одеће, јавна набавка број 41/2012,
- понуде за јавну набавку број Д-5/12 столњаци и надстолњаци за студентске ресторане за установу Студентски центар Београд,
- понуде за јавну набавку 32/12 услуга конфекционирања мантила и кошуља за службену и свечану униформу старешина и кадета,

Министарство одбране, Сектор за материјалне ресурсе, Управа за снабдевање, Дирекција за набавку и продају, понуда бр. 04/12 партија 1. и 2.

- понуде за јавну набавку за ЈКП Градска чистоћа ХТЗ опрема заштитна одећа број конкурсне документације О.П. 67/2010 понуда се подноси за целокупну набавку.

Из насловних страна понуда друштва „Betesco“, коришћених у другим поступцима јавних набавки наручиоца Министарства одбране (ЈН бр. 32/12, 21/12, 37/12, 229/12, 28/13 и 30/13), које је ово друштво доставило Комисији уз поднесак од 01.09.2014. године, уочено је да углавном одговарају типу насловне стране понуде какву је ово друштво дало у ЈН 36/13. Достављене насловне стране понуда овог друштва за 2014. годину, нису узете у обзир због могућности да је друштво једном установљен тип насловне стране, задржало за будуће понуде, због чега се посматрају само насловне стране понуда до 2013. године.

Друштво „Advena line“ као новоосновано друштво није ни било у прилици да већ има формирану насловну страну своје понуде. Због већ изнетог односа понуда друштва „Advena line“ и „Sagoja“ произлази да је друштво „Advena line“ преузело насловну страну понуде друштва „Sagoja“.

Увидом у документацију понуда у јавној набавци ЈН бр. 9/13, која је саставни део списка предмета, у којима су учествовала такође друштва „Betesco“, „Sagoja“ и „Amm Immovables“, установљено је да њихове насловне стране нису исте, при чему насловна страна понуде друштва „Sagoja“ значајно одступа од форме насловне стране коју у спорној понуди користе преостала два друштва. У тој јавној набавци, насловна страна понуде друштва „Sagoja“ није израђена у фонту који је коришћен на насловној страни понуде у спорној јавној набавци. Насловне стране понуда друштва „Betesco“ и „Amm Immovables“ у тој јавној набавци се разликују у фонту, начину на који је болдован текст и размацима између редова у тексту. Код броја понуде на насловној страни понуде друштва „Betesco“ направљен је неправилан размак.

На основу изнетог, оцењено је да се форме насловних страна понуде друштава „Sagoja“ и „Amm Immovables“ у спорној јавној набавци не подударају са њиховим насловним странама у другим јавним набавкама, насупрот њиховим тврдњама да су исте као и у другим јавним набавкама. Насловна страна понуде друштва „Betesco“ у спорној понуди одговара типу његове насловне стране понуде из јавне набавке бр. ЈН 9/13, као што одговара и типу насловне стране понуде овог друштва из других јавних набавки.

Из наведеног произлази да насловне стране понуда друштава „Amm Immovables“ и „Betesco“ нису могле бити састављене самостално и независно, као што ни насловне стране понуда друштава „Sagoja“ и „Advena line“ нису могле бити састављене самостално и независно. Исто тако, имајући у виду да је у питању само различит фронт текста насловних страна понуда једне групе друштава у односу на другу групу друштава произлази да две групе друштава, независно једна од друге, нису

могле припремити насловне стране понуда за своју групу. Претходни изгледи насловних страна понуда ових друштава упућују на то да је насловна страна понуде друштва „Beteco“ била модел/основ за насловне стране остале три понуде.

Супротно наводима друштва „Beteco“, у поднеску од 29.08.2014. године, истоветност произвођачких спецификација није оцењена као „кључни доказ“, већ је оцењена истоветност поменути два прилога као релевантна околност из које произлази да нису могла бити састављена самостално и независно. Произвођачке спецификације не могу бити различите, уколико су у питању спецификације истих производа, од истих произвођача.

Надаље, у погледу понуђених добара у свакој од две групе понуда, из документације четири понуде, утврђено је да **понуђена добра припадају истим произвођачима и набављена су преко истих произвођача/дистрибутера.**

Чињеница да друштва „Amm Immovables“ и „Beteco“ нуде добра од истих продаваца у свих 13 партија, с једне стране, док друштва „Sagoja“ и „Advena line“ нуде добра истих продаваца, такође у свих 13 партија, је оцењена у односу на добра, која су ова друштва нудила у другим јавним набавкама, као и у односу на добра која су нудили остали понуђачи у поступку ЈН 36/13.

Понуде ова четири друштва се подударају и у њиховој пословној одлуци да наступе у истим партијама (1-12 и 15), те су једина друштва која у овом поступку учествују у толиком броју партија, и то истих партија, што произлази из записника о отварању понуда. Да су сва четири друштва понудила добра истих произвођача/дистрибутера у 7 партија (2, 3, 4, 7, 8, 9. и 12) потврђује следећи приказ:

партија бр. 1- Мрежа против комараца, шатор и марама за врат, мрежаста

„Amm Immovables“ и „Beteco“ су понудили производе Yumco Prizosi д.о.о Врање;

„Sagoja“ и „Advena line“ су понудили шатор продавца Гора д.о.о. Београд, док за остала два производа нуде производе Yumco Prizosi д.о.о Врање;

партија бр. 2- Наочаре заштитне за парашину и за сунце и антифони за уши

сва четири понуђача нуде производ продавца Albo д.о.о.Београд;

партија бр. 3- Сандук транспортни, алуминијумски

сва четири друштва нуде производ продавца Alpos Alu Sentjur, Словенија;

партија бр. 4- Вишенаменски сет алата

сва четири друштва нуде производ продавца Trezor Volga д.о.о. Београд

партија бр. 5- Батеријска лампа, водоотпорна

„Amm Immovables“ и „Beteco“ су понудили производ продавца Eurocom International d.o.o. Београд

„Sagoja“ и „Advena line“ су понудили производ продавца EuroElite d.o.o. Београд;

партија бр. 6-Термос индивидуални

„Amm Immovables“ и „Beteco“ су понудили производ продавца EuroElite d.o.o. Београд;

„Sagoja“ и „Advena line“ су понудили производ продавца Eurocom International d.o.o. Београд;

партија бр. 7- Одећа за учеснике мултинационалних операција

сва четири друштва понуђача су понудила производе произвођача Yumco Prizosi, а за торбицу официрску, производе произвођача ВКГ д.о.о. Ада;

партија бр. 8- Ранац патролни

сва четири друштва су понудила производе произвођача ВКГ д.о.о. Ада;

партија бр. 9- Заштитна одећа од ветра и кише

сва четири друштва су понудила производе произвођача Yumco Prizosi д.о.о. Врање;

партија бр. 10- Спортска опрема (тренерка, дрес, чарапе)

„Amm Immovables“ и „Beteco“ нуде производ продавца CoNAAi d.o.o. Београд

„Sagoja“ и „Advena line“ нуде производ продавца Yumco и Socks BMD;

партија бр. 11- Рукавице

„Amm Immovables“ и „Beteco“ нуде производ произвођача Мона д.о.о. Београд

„Sagoja“ и „Advena line“ нуде производ произвођача Котекс д.о.о. Тешањ;

партија бр. 12- Пешкири

сва четири друштва нуде производе произвођача Stilex д.о.о. Пријеполје;

партија бр. 15- Патике спортске, плитке

„Amm Immovables“ и „Beteco“ нуде производ произвођача Conessa LLC USA

„Sagoja“ и „Advena line“ нуде производ продавца Textile house Пољска.

Поредећи понуду производа поменута четири друштва са добрима која су понудили други понуђачи у спорној јавној набавци, а све према достављеној документацији Министарства одбране од 06.11.2014. године, потврђено је постојање ширег избора одговарајућих производа, што потврђује следећи приказ:

[...]²

У анализи добављача предмета набавке нису узети у обзир понуђачи добара за партију 13 и 14 ([...] доо Нови Сад и [...] доо Пожаревац), јер понуде за ове партије нису поднеле четири посматрана друштва. Такође, понуда друштва [...] доо Нови Сад, за партију 10, није узета у обзир, јер није наведен произвођач добара, због чега је понуда овог друштва у поступку јавне набавке оцењена као неисправна (Одлука Министарства одбране [...] од 03.07.2013. године).

На основу претходног, закључено је да су у конкретној јавној набавци понуђена следећа добра: добро из партије 3. алуминијумски сандук: [...]³, [...] и [...], добро из партије 4. вишенаменски сет алата: [...], [...], [...] и [...], добро из партије 5. батеријске лампе: [...], [...] и [...], добро из партије 10. тренерке и дрес: [...], [...], [...], [...], добро из партије 11. рукавице радне, кожане: [...], [...], [...], [...], [...], добро из партије 12. пешкири: [...], [...] и [...].

Према записнику о отварању понуда у преговарачком поступку са објављивањем јавног позива бр. 202-55 од 29.08.2012. године, а у вези јавне набавке ЈН 113/12 – опрема потребна за формирање индивидуалних комплета за припаднике МО и ВС који се упућују у мултинационалне операције (прилог поднеска Министарства одбране од 06.11.2014. године) и прилогу 1. Преглед понуђених услова у понудама понуђача, произлази да је друштво „Sagoja“ понудило следећа добра: ставка од 1. до 3. кишна кабаница, торбица официрска и ранац патролни (Котекс БИХ), ставка 4. систем за пијење воде (БФТ Кина), ставке 5. и 6. марама за врат и навлака за шлем (Yumco Prizosi), ставке 7. и 8. наочаре заштитне за сунце и за прашину по 330 ком. (Euro Protection Француска), ставка 9. батеријска лампа 330 ком. (Maglite САД), ставка 10. сандук алуминијумски 330 ком. (Alpos Alu Словенија), ставка 11. вишенаменски сет алата (Гербер САД) и ставка бр. 12 термос индивидуални (PF Concept, Кина).

Према истом записнику о отварању понуда и прилогу 1. Преглед понуђених услова у понудама понуђача, друштво „Производња Миле Драгић“ је понудило следећа добра: [...]. Преговарачки поступак је спроведен са друштвима „Sagoja“ и „Производња Миле Драгић“, а уговор је закључило друштво „Sagoja“, под бројем: 202-41-236-12 од 26.09.2012. године.

² изостављени су називи других понуђача и произвођача добара која су они понудили

³ у пасусу су изостављени називи произвођача за дати предмет набавке

Наведени преглед добара која су понудили други понуђачи у спорној јавној набавци и преглед истоврсних добара, понуђен у другим јавним набавкама, показује обим избора добара, који је шири од понуђеног у спорној јавној набавци од стране четири друштва. Како је већ наведено, друштво „Sagoja“ је за добро из партије 4. вишенаменски сет алата и 6. термос, нудило у другим јавним набавкама добра других произвођача (Гербер САД и PF Concept, Кина), а за партију 8. ранац, понудило је производ Котекс БИХ.

По оцени Комисије, исти избор добављача и њихових добара по истој набавној цени није могао бити случајан избор, нарочито за друштва која по први пут учествују у таквој врсти јавне набавке, као што су „Amm Immovables“ и „Advena line“, чије понуде представљају углавном копије понуда „Beteco“ и „Sagoja“. Иста набавна цена је од одлучујућег утицаја на начин формирања продајне цене и олакшава правилно рангирање понуђене цене између четири друштва. На основу истих извора набавке који су понуђени у 13 партија од стране сваке групе понуда закључено је да није уверљиво објашњење друштва „Amm Immovables“, „Beteco“ и „Sagoja“, да су за потребе спорне јавне набавке изабрани дистрибутери/произвођачи зато што са њима имају успешну пословну сарадњу, или зато што су најбољи, највећи, најјефтинији и сл, као и да мали број снабдевача може да изврши уговор у траженој количини и техничким перформансама. Наводу друштва „Sagoja“ да је и претходне године од произвођача [...] набављало ранац није поклоњено поверење, јер писмени доказ за то није достављен, на пример, аналитичке картице, које је ово друштво доставило за друге добављаче.

Сходно наведеном, по оцени Комисије произлази да сваки понуђач из групе понуђача („Amm Immovables“ и „Beteco“, с једне стране, и „Sagoja“ и „Advena line“, с друге стране) није самостално и независно један од другог одлучио да понуди добра истих произвођача/дистрибутера у свих 13 партија. С тим у вези се констатује, а имајући у виду већ изнете релевантне чињенице и околности, да ни четири друштва нису могла самостално и независно једно од другог да понуде предмет набавке у седам партија (2, 3, 4, 7, 8, 9 и 12) од 13, чији је дистрибутер исти, као и произвођач предмета набавке.

Исто тако, **однос понуђених цена четири друштва**, наведених у записнику о отварању понуда од 04.04.2013. године, показује да су цене понуђених добара од стране четири друштва истоветно рангиране (од понуђача са најнижом ценом до понуђача са највишом ценом) у три партије бр. 7, 8 и 9, док су истоветно рангиране у осталих десет партија, на начин приказан у следећој табели.

Учесници	Sagoja	Beteco	Advena	Amm Immovables
Ранг	4	3	2	1
Број партије				
1	[...]	[...]	[...]	[...]

2	[...]	[...]	[...]	[...]
3	[...]	[...]	[...]	[...]
4	[...]	[...]	[...]	[...]
5	[...]	[...]	[...]	[...]
6	[...]	[...]	[...]	[...]
10	[...]	[...]	[...]	[...]
11	[...]	[...]	[...]	[...]
12	[...]	[...]	[...]	[...]
15	[...]	[...]	[...]	[...]

Понуђене цене у РСД (Партије од 7,8 и9)

Учесници	Advena	Sagoja	Beteco	Amm Immovables
Ранг	4	3	2	1
Број партије				
7	[...]	[...]	[...]	[...]
8	[...]	[...]	[...]	[...]
9	[...]	[...]	[...]	[...]

Процењена вредност набавке у партијама 7, 8 и 9 чини половину укупне процењене вредности набавке, док другу половину чини вредност набавке у осталих 10 партија, што може бити разлог за промену односа понуђених цена четири друштва. Цена коју је понудило друштво „Amm Immovables“ је у првих шест партија најмање дупло нижа од процењене вредности, док је веома ниска и у односу на остале понуђаче, а показало се и непрофитабилна. Понуда друштва „Advena line“ како је већ констатовано, садржи недостатак за који се унапред морало знати да је неприхватљив за наручиоца. Уколико се елиминишу понуде друштва „Amm Immovables“ и „Advena line“ и анализа начина међусобног рангирања понуђених цена усредреди на понуђене цене друштва „Beteco“ и „Sagoja“, закључује се да друштва „Beteco“ и „Sagoja“ имају исти однос понуђених цена у свих 13 партија, и не тако значајну разлику у њиховим понуђеним ценама. То даље води закључку да су циљани понуђачи у спорној јавној набавци првенствено друштво „Sagoja“, као понуђач са вишом ценом у свих 13 партија, а затим и друштво „Beteco“, што је зависило од понуђених цена других понуђача. На усменој расправи одржаној 13.05.2014. године, законски заступник друштва „Sagoja“, Радомир Митрић,

саслушан у својству странке, је изнео да познаје углавном све потенцијалне учеснике у јавним набавкама ове врсте и да може да процени какве ће бити понуде других, као и колика је отприлике процењена вредност набавке. Код фреквентних јавних набавки, које се понављају сваке године, предвидљивост понуда заиста постоји, па се понуђене цене других понуђача оквирно могу претпоставити, као и број понуђача. Због немогућности да се то учини са извесношћу, координација понуда два или више понуђача максимизира вероватноћу да један од њих буде оцењен као најповољнији понуђач, нарочито у партијама у којима нема других понуђача или евентуално има један или два понуђача. У зависности од тога како се рангирају остале понуде, изван координирајућих понуда, употреба стратегије одустајања од понуде помаже избору понуде са што вишом ценом у оквиру координирајућих понуда, у највећем броју партија, чему доприноси правилан начин ценовног рангирања - цена једног понуђача је виша од цене другог понуђача у свим партијама.

Учесници у „намештеним понудама“, како произлази из Упутства, могу да се договоре да примењују једну или више заједничких стратегија, које нису међусобно искључиве. Најчешћи облици намештања понуда су:

-симулирана или фиктивна понуда, која је тако осмишљена да одаје утисак праве конкуренције и представља најчешћи начин примене намештених понуда;

-уздржавање од подношења понуда (супресивна понуда) подразумева споразум између учесника на тржишту којим се један или више понуђача, саглашавају да се уздрже од подношења понуде или да повуку већ поднету понуду, тако да омогуће унапред одређеном понуђачу да буде изабран на тендеру. Уздржавање од понуда значи да понуђач и не подноси понуду која треба да буде предмет финалног разматрања (одлучивања);

-ротирајућа понуда подразумева да учесници у намештеној понуди настављају са учешћем у поступку и смењују се као циљани понуђач који треба да закључи уговор о јавној набавци.

Из наведеног произлази да су понуде друштва „Amm Immovables“ и „Advena line“ симулиране или супресивне. Узимајући ту околност у обзир размотрено је како су оцењене понуде друга два друштва, нарочито у партијама 7, 8 и 9. У Одлуци од 03.07.2013. године наручилац је констатовао да су за партију 7. стигле две исправне понуде, и да је друштво „Beteco“ прворангирано а друштво „Sagoja“ другорангирано, за партију 8 је констатовано да су стигле три исправне понуде, од којих је понуда предузећа „Производња Миле Драгић“ прворангирана али виша од процењене вредности [...], док је понуда друштва „Beteco“ другорангирана а понуда друштва „Sagoja“ је трећерангирана. За партију 9 је констатовано да су стигле две исправне понуде, од којих је понуда друштва „Beteco“ прворангирана а понуда друштва „Sagoja“ другорангирана.

Као што је већ напоменуто, а произлази из записника о отварању понуда, ниједан други понуђач не учествује у свим партијама из обе групе партија, а једини понуђач у партијама 7, 8. и 9, поред четири друштва, је предузеће „Производња Миле Драгић“, који има сопствену производњу предмета набавке у овим партијама и чија понуда је морала бити очекивана. Опште позната чињеница је да је ово предузеће водећи произвођач специјализоване опреме за полицију и војску, која подразумева, како конфекцију, тако и осталу заштитну опрему. Стога би у свакој јавној набавци, која за предмет има опрему за униформисана лица, требало претпоставити учешће најзначајнијег конкурента на том тржишту производње специјализоване опреме за полицију и војску. Могућност да предузеће „Производња Миле Драгић“ понуди предмет набавке у спорној понуди испод цене производње је разматран, али је оцењено да ово предузеће за то нема мотив, јер је већ реномирани снабдевач војске, полиције, како на домаћем тако и на иностраном тржишту. Понуда испод цене трошкова производње, која није симулирана или фиктивна понуда, имала би смисла ако је начин да се стекну референце, што овом произвођачу није потребно. Из наведеног разлога, оцењено је да четири друштва, односно два друштва „Beteco“ и „Sagoja“, код датог ценовног распона својих понуда, нарочито код партија 7, 8 и 9, покушавају да сведу на минимум могућност да друга понуда, понуда предузећа „Производња Миле Драгић“, буде оцењена као најповољнија. При томе је узето у обзир да код понуда четири друштва, наручилац није констатовао неправилности у њиховој документацији у партијама 7, 8. и 9. Понуда друштва „Amm Immovables“ за партију 7 и 9 је била оцењена као најповољнија, али ово друштво, на позив наручиоца, није доставило оригинална документа, чиме је довело до тога да понуда друштва „Beteco“ буде оцењена као другорангирана. Да није дошло до обуставе поступка јавне набавке у одређеним партијама и подношења Комисији Иницијативе за испитивање повреде конкуренције, постојала је могућност да и друштво „Beteco“ не достави оригинална документа, у којем случају би понуда друштва „Sagoja“ била оцењена као једина исправна.

У вези са претходним, констатује се да су три друштва у изјашњењима од 29.08.2014. године и 01.09.2014. године, приказала рангирање понуда свих понуђача у 13 партија, покушавајући да прикрију сопствено рангирање које се понавља у 13 партија. Како нису објаснила како се могло догодити да понуде два друштва буду међусобно рангиране на исти начин у свих 13 партија, тј. да је једна понуда виша у свих 13 партија од друге, оцењено је да би понуђене цене морале бити одређене у договору ових друштава, нарочито узимајући у обзир и све друге утврђене и наведене релевантне чињенице.

Из документације понуда четири друштва произлази да су се подудариле и **исте неправилности у документацији понуда четири друштва** од којих зависи исправност понуде, које се тичу техничке опремљености за реализацију предмета набавке.

Код ова четири друштва, поједине произвођачке спецификације нису могле бити доведене у везу са дистрибутерима, који су се, својом изјавом, обавезали да ће, у

случају закључења уговора, испоручити тражену количину предмета набавке из партија 4 и 15. На пример, изјава дистрибутера Trezor Volga doo Beograd за обезбеђење добра из партије 4. вишенаменски сет алата, код сва четири друштва, се не подudara са произвођачком спецификацијом за тај производ, јер није у питању произвођач Latherman Tool Group INC Ltd. USA, као производ који дистрибуира Trezor Volga doo Beograd, већ произвођач „YangJiang Win`s Industries&Trades“ Co. Ltd Kina. Код понуда четири друштва за партију 15. наручилац је констатовао исту неправилност.

Друштво „Beteco“ је, како је већ наведено, изјавом од 20.09.2013. године, потврдило наручиоцу да није у могућности да достави документа, која би доказивала располагање довољним техничким капацитетом за партије 4, 5, 6 и 15, а друштво „Sagoja“ није продужило рок важења понуде, па није морало да доказује располагање техничким капацитетом.

На основу изнетог је оцењено да су исте неправилности могле настати услед заједничког припремања појединачних понуда.

Поред тога, четири друштва су следила исту пословну стратегију, па су одређена добра набављала директно (предмете набавке за партије 7, 8 и 9), како наводе, док су друга добра набављала, како наводе, преко посредника (предмете набавке за партије 5 и 6). Међутим, контрадикторно је објашњење друштва да су неке изјаве дистрибутера/произвођача прибављали директно, а неке наводно преко посредника, што је зависило од врсте пословног односа са даваоцем изјава. Ако је пословни однос већ постојао, како наводе, не препознаје се ниједан оправдани разлог за ангажовање посредника који би имао задатак да управо тог дистрибутера/произвођача, као познатог пословног партнера, пронађе.

Имајући у виду да из списка предмета произлази да су друштва „Sagoja“ и „Beteco“ већ имала сарадњу са одређеним дистрибутерима, потврђену достављањем фактура друштва Alpos Alu doo Šentjur бр. 1212-1502 од 06.11.2012. године, на име друштва „Sagoja“ за 330 алуминијумских сандука на износ од [...] евра, односно рачуна EuroElite d.o.o. Београд - ex European Trade International d.o.o. бр. 1270 од 28.11.2012. године, на име друштва „Beteco“ за 330 лампи maglite mini led 2a2, на износ од [...] динара и рачуна бр. 1248 од 22.11.2012. године за 330 термос силвер, на износ од [...] динара, оцењено је да није било потребе за ангажовањем посредника код већ успостављене сарадње, бар са овим дистрибутерима.

Наиме, друштво „Beteco“ је према претходно изнетом сарађивало са дистрибутером EuroElite d.o.o. Београд и то по питању куповине термоса и батеријских лампи, а друштво „Sagoja“ са Alpos Alu doo Šentjur, по питању куповине алуминијумских сандука, што су све предмети набавке из спорне јавне набавке. Друштво „Sagoja“ је у поднеску од 29.08.2014. године навело да је батеријске лампе набављало и претходне године од дистрибутера EuroElite d.o.o. Београд, а као доказ доставило је записник о отварању понуда из 2012. године, где се види да нуди добро произвођача Maglite, чији је једини овлашћени дистрибутер EuroElite d.o.o.

Београд. Међутим, батеријске лампе и термосе од дистрибутера EuroElite d.o.o. Београд, купило је друштво „Betesco“ и продало их друштву „Sagoja“, како је утврђено на основу достављених фактура бр. 2096/12 од 04.12.2012. године и бр. 2094/12 од 26.11.2012. године са отпремницама (прилог поднеска друштва „Betesco“ од 18.02.2015. године). Батеријске лампе, друштво „Betesco“ је набавило од дистрибутера EuroElite d.o.o. Београд, по цени од [...], а продало друштву „Sagoja“ по цени од [...] по комаду, док је термосе набавило по цени од [...], а препродало по цени од [...] по комаду.

Према Уговору бр. 202-41-236-12 о набавци добара у 2012. години од 26.09.2012. године, друштво „Sagoja“ је продало 330 батеријских лампи Министарству одбране за [...] динара по комаду без пдв (рачун FA-120-0/12 од 05.12.2012. године, испорука извршена дана 05.12.2012. године према отпремници ОТП- 55-МВПБ/12). Према рачуну FA-117-0/12 од 27.11.2012. године, 330 термоса је продато за [...] динара по комаду и испоручено по ОТП-53-МВПБ/12, дана 26.11.2012. године.

Наведено потврђује да поменута добра друштво „Sagoja“ није набавило од њихових дистрибутера за која добра је, у поступку јавне набавке ЈН 113/12, помоћу изјава тих дистрибутера морало доказати да ће их они обезбедити, ако дође до закључења уговора, већ од друштва „Betesco“. Такође, оцењено је да друштво „Sagoja“ то није могло учинити без претходне сарадње са друштвом „Betesco“, које је обезбедило добра у потребној количини. Друштво „Betesco“ је при томе, такође понуђач у јавним набавкама ове врсте код наручиоца Министарства одбране, с тим што није учествовало у конкретној јавној набавци (ЈН 113/12), као ни у следећој, ЈН бр. 224/12, - Опрема за учеснике мултинационалних операција (партија 1. Одећа и партија 2. Остала опрема), у којој учествују само друштва „Sagoja“ и „Производња Миле Драгић“.

Стратегија коју често предузимају учесници „намештених понуда“, како произлази из Упутства, подразумева да се сарадња понуђача на омогућавању једном од њих да закључи уговор, награђује од стране оног ко је уговор закључио, путем, на пример, подизвођачког уговора, или ротирајуће понуде.

Анализирајући описану пословну активност друштва „Sagoja“, оцењено је да куповина наведених добара од конкурената, по значајно вишим ценама, уместо директне куповине од дистрибутера, не представља економски рационално понашање, нарочито због тога што је директна набавка најпрофитабилнија и што је у поступку јавне набавке као добављач понуђача пријављен овлашћени дистрибутер тог добра. Овакво пословно понашање би се могло објаснити на начин да се друштво „Betesco“ уздржало од понуде у том поступку јавне набавке и да је на овај начин компензирано за омогућавање друштву „Sagoja“ да буде циљани понуђач. Циљ пословних активности сваког привредног субјекта је максимизација профита, односно што већа разлика у цени, у складу са чим би свако овакво економски неоправдано понашање, уколико је предмет поступка пред Комисијом, било оцењено као срачунато и усмерено на постизање недозвољеног циља -

ангажовање потенцијалног понуђача, као непријављеног подизвођача у извршењу закљученог уговора о јавној набавци.

Претходно су изнете одлучујуће чињенице и околности као што су: фактичка повезаност четири друштва, исте форме документације понуда, нарочито насловна страна понуда, исти извори набавки, иста правилност у редоследу њихових понуђених цена, исте неправилности у погледу документације којом се доказује испуњење услова конкурсне документације, што све заједно води закључку да су четири понуде припремљене у договору и међусобној координацији четири друштва. Уколико се ове релевантне чињенице и околности посматрају обједињено са релевантним чињеницама које ће даље као утврђене бити образложене, све оне заједно искључују било какву могућност да су појединачне понуде четири друштва могле настати без договора четири друштва о понуђеној цени и изворима набавки у спорној јавној набавци, како је на крају образложења овог решења закључено.

У погледу **начина прибављања изјава дистрибутера**, која чињеница је од одлучујег значаја за расветљавање ове управне ствари, установљено је да се четири друштва нису, појединачно, обраћала појединим дистрибутерима (Eurocom International d.o.o. Београд, EuroElite d.o.o. Београд, Trezor Volga Beograd) да им доставе изјаве и неопходну документацију као обавезан услов којим понуђачи доказују да ће моћи да испоруче добро које је предмет набавке у тим партијама, уколико закључе уговор о јавној набавци.

Поред наведених дистрибутера, дана 08.11.2013. године, захтев за доставу информација је упућен и словеначком друштву Alpos Alu doo Šentjur, јер су његове изјаве биле идентичне код сва четири друштва. Захтев је поновљен дана 14.10.2014. године, а ово друштво није одговорило ни на један захтев. Могућност да се на основу Уговора о правној помоћи, путем замолнице, тражи изјашњење од овог друштва, није искоришћена, јер, према обавештењу Министарства правде, процедура траје најмање четири месеца, што није у интересу економичности поступка, а нарочито имајући у виду да је већ прибављено изјашњење од седам дистрибутера, па је оцењено да изјашњење словеначког друштва не би могло битно утицати на другачије чињенично стање. Након разматрања изјава дистрибутера који су контактирани (Eurocom International d.o.o. Београд, EuroElite d.o.o. Београд, Albo doo Beograd, Trezor Volga Beograd, YumcoPrizosi д.о.о. Врање, Stilex д.о.о. Пријеполје и ВКГ д.о.о. Ада) од стране Комисије, у светлу добијених резултата, анализирани су и изјаве словеначког друштва Alpos Alu doo Šentjur, које су саставни део документација све четири спорне понуде.

На основу доказа у виду електронске комуникације дистрибутера **Eurocom International d.o.o. Београд** и друштва „Sagoja“ у вези спорне јавне набавке и изјашњења овог дистрибутера од 13.11.2013. године, утврђено је да је дана 22.04.2013. године, менаџер продаје дистрибутера, [...], друштву „Sagoja“ упутио писмо на званичну електронску адресу друштва „Sagoja“ из обрасца „подаци о понуђачу“ sagoja.doo@gmail.com и приложио документ: лагер термоса [...], а у тексту је најавио да је наредни увоз термоса планиран за почетак маја.

У следећем електронском писму овог дистрибутера од 24.05.2013. године, упућеном на адресу sagoja.doo@gmail.com, друштво „Sagoja“ је обавештено да је укупна расположива количина термоса 439 и да их дистрибутер неће увозити до јула. У одговору дистрибутеру, са адресе sagoja.doo@gmail.com, дана 24.05.2013. године, наведено је да: „потребна количина термоса је 491 и испорука може бити до 15.07, ако не буде комплетна количина за остатак би се снашли. Молим вас да узорак добијемо до 2 до 28.05.“ У потпису овог писма је Sagoja d.o.o. Б. Пешића 2а, Земун, тел/факс 38111/2 106 913.

Из електронског писма дистрибутера од 27.05.2013. године, упућеног на адресу sagoja.doo@gmail.com, утврђено је да је у прилогу друштву „Sagoja“ достављена потребна документација за производ термос, спецификација и доказ да је Eurocom International d.o.o. Београд дистрибутер за овај производ.

Наведена кореспонденција од 22.04.2013. године, 26.04.2013. године, 24.05.2013. године и 27.05.2013. године је обављена између друштва „Sagoja“, са њене званичне електронске адресе, и дистрибутера Eurocom International d.o.o. Београд, а у вези са прибављањем документације за понуду предмета набавке из партије 6. термос. Такође, дана 27.05.2013. године, одговорено је дистрибутеру са адресе sagoja.doo@gmail.com, на начин да су му достављене форме „изјава Адвена термос и изјава Sagoja термос“, какве је потребно да дистрибутер изда. Ово писмо од 27.05.2013. године са адресе sagoja.doo@gmail.com упућено дистрибутеру, друштво „Sagoja“ је доставило у копији [М.С.], на адресу [\[m...\].sagoja@gmail.com](mailto:[m...].sagoja@gmail.com), у чијем прилогу су претходно поменуте две форме изјаве: Адвена термос и изјава Sagoja термос. Како је из електронске документације утврђено, друштво „Sagoja“ је у започету комуникацију са дистрибутером Eurocom International d.o.o. Београд накнадно укључило [М.С.], и то пошто је већ обезбедило произвођачку спецификацију и доказ да је Eurocom International d.o.o. Београд дистрибутер термоса за који је дата спецификација.

Према следећој електронској комуникацији између друштва „Sagoja“ и дистрибутера Eurocom International d.o.o. Београд, произлази да је са адресе накнадно укљученог у кореспонденцију, [М.С.] ([\[m...\].sagoja@gmail.com](mailto:[m...].sagoja@gmail.com)), дана 29.05.2013. године, том дистрибутеру прослеђен допис друштва „Sagoja“ од 29.05.2013. године, са молбом да се, у форми потребној због исправности понуде, на изјави назначи број термоса 491, уз напомену да их друштво „Sagoja“ неће накнадно обавезивати на испоруку разлике, од иначе стварно расположивог броја, до броја који је предмет јавне набавке (491). Електронско писмо са адресе [\[m...\].sagoja@gmail.com](mailto:[m...].sagoja@gmail.com) од 29.05.2013. године, потписано је од стране [М.С.], ДОО Сагоја, Бранка Пешића 2а, 11080 Земун, тел/факс 011/210 69 13, 307-62-94 и gsm 065/[...]. Према члану 25. Закона о привредним друштвима, пословна писма и други документи друштва, укључујући и оне у електронској форми, који су упућени трећим лицима садрже пословно или скраћено пословно име, седиште, адресу за пријем поште ако се разликује од седишта, матични број и порески идентификациони број друштва. Имајући у виду претходни потпис произлази да је

у питању пословно писмо друштва „Sagoja“ уобичајено потписано од стране запосленог у том друштву.

Из околности да је друштво „Sagoja“ доставило наручиоцу - Министарству одбране изјаву о обезбеђењу добра у потребној количини, иако нема стварног доказа за то, произлази да је ово друштво подстакло друго лице да изда изјаву са неистинитим подацима и, свесно такве природе изјаве, исту доставило у поступку јавне набавке.

Према електронском писму дистрибутера Eurocom International d.o.o. Београд од 29.05.2013. године (14:25 часова), администратор овог дистрибутера је упутио електронско писмо на адресу [М.С.], а као прилог означио изјаву“ уз текст „изволите“. Та изјава гласи на друштво „Sagoja“, којем се гарантује испорука добра из партије 6 термос индивидуални 491 ком. у случају да ово друштво добије посао код Министарства одбране. У питању је електронски документ - скенирани документ, како је друштво Eurocom International d.o.o. Београд потврдило поднеском од 10.02.2015. године.

На основу изнетог, недвосмислено је утврђено да се друштво „Sagoja“ директно обратило дистрибутеру Eurocom International d.o.o. Београд да му достави изјаве о обезбеђењу добра за партију 6, на име друштва „Sagoja“ и „Advena line“, као и да је истовремено доставило форму изјаве какву је требало да изда овај дистрибутер на име ова два друштва. Из овог следи да ова два друштва нису самостално донела одлуку о извору набавке за партију 6, нити су се самостално и независно једно од другог обратила том дистрибутеру и прибавила потребну документацију за испуњеност услова у понуди за ове партије. Такође, на основу чињенице да је изјаву овог дистрибутера електронским путем затражило друштво „Sagoja“, директним обраћањем дистрибутеру, уз означавање именованог лица [М.С.] у копији електронског писма, како је претходно наведено, закључено је да није неубичајено што су изјаве испоручене на електронску адресу [М.С.], као лицу које је означено као прималац копије електронског писма. Међутим, то никако не би могло да значи да је именовани прибавио изјаве за друштво „Sagoja“, јер их је и сам добио на своју адресу и то директно од друштва „Sagoja“ у форми како, према потреби друштва „Sagoja“, дистрибутер треба да их изда.

У вези са изнетим, цењена је изјава законског заступника друштва „Sagoja“, дата на усменој расправи одржаној дана 02.04.2015. године, да није у могућности да контролише електронску преписку својих запослених у три фирме. Такође, цењена је његова изјава са усмене расправе одржане дана 13.05.2014. године у смислу да није помињао посредно прибављање изјава, нити је доставио Уговор о заступању од 04.01.2012. године закључен са [М.С.].

С тим у вези се констатује да би званичну електронску адресу друштва, пријављену у спорној понуди, морала да користи директор тог друштва, Соња Старовић, или лица по њеном налогу. Оснивач друштва „Sagoja“, касније истовремено и законски заступник друштва „Sagoja“, сам даје одреднице за понуду, како је изјавио на усменој расправи од 13.05.2014. године, из чега произлази да пословање овог

друштва није одвојено од његовог оснивача. У том смислу званична електронска адреса друштва је и њему на располагању.

У прилог томе је, поред свега наведеног, и одлучујућа чињеница да је прегледом документације понуде друштва „Advena line“ утврђено да је, на произвођачкој спецификацији произвођача Socks BMD из Београда, Браће Јерковић 74/1, за добро из партије 10. спортске чарапе, назначено да је послата са факса друштва „Sagoja“ на факс бр. 011/307 79 21, што потврђује да је произвођачка спецификација произвођача Socks BMD из Београда, прибављена од стране друштва „Sagoja“, а потом прослеђена путем његовог факса друштву „Advena line“. Изјави законског заступника друштва „Sagoja“ са усмене расправе од 02.04.2015. године, да сваки пословни гост може да користи факс „Sagoja“, као неуверљивој, након изнетих околности, није поклоњено поверење. С обзиром на то, оцењено је да се координација понуда друштва „Sagoja“ са другим понуђачима у спорној јавној набавци није могла одвијати без активне улоге њеног оснивача.

Упоређивањем изјава дистрибутера Eurocom International d.o.o. Београд која се налазе у документацији понуда четири друштва и изјаве овог дистрибутера, коју је тај дистрибутер, у форми електронског (скенираног) документа, доставио Комисији уз поднесак од 13.11.2013. године и од 18.02.2015. године, утврђено је да се оне разликују. Наиме, у документацији понуда сва четири друштва налазе се изјаве дистрибутера Eurocom International d.o.o. Београд, у којима је назначено да обавеза испоручивања добара проистиче из понуде бр. 28051302 од 28.05.2013. године. Изјава за коју дистрибутер Eurocom International d.o.o. Београд истиче да је доставио друштву „Sagoja“ не садржи позив на понуду бр. 28051302 од 28.05.2013. године. Поред тога, уочене су и друге различитости у односу на изјаву коју је дистрибутер Eurocom International d.o.o. Београд доставио Комисији, на пример, испод потписа даваоца изјаве на изјавама Eurocom International d.o.o. Београд, из понуда четири друштва, налази се натпис: „за Eurocom Interantional d.o.o.“, и недостаје испрекидана линија испод датума давања изјаве. Реч „International“ је написана погрешно и гласи „Interantional“, како испод потписа, тако и у називу тог друштва, којим почиње текст изјаве о обавези тог друштва.

Из достављених понуда и изјава другог дистрибутера, **EuroElite d.o.o. Београд**, које понуде садрже цену за добра из партије 5 и 6, под бројевима 28051301, 28051302, 28051303 и 28051304, утврђено је да су насловљене на друштва „Sagoja“ и „Advena line“, и да су издате дана 28.05.2013. године. Сам број понуде се састоји од датума издавања, уз који су додати бројеви: 01, 02, 03 и 04. Укупан број понуда за два добра и два друштва је 6, јер су достављене по две понуде, сваком од два друштва, за предмет набавке батеријску лампу и по једна за термос.

Број понуда 28051302 од 28.05.2013. године, као саставни део изјава Eurocom International d.o.o. Београд из документације понуда сва четири друштва доведен је у везу са бројем понуде, који је наведен у изјави дистрибутера EuroElite d.o.o. Београд. Поднеском од 18.11.2013. године, на питање којем друштву, када и на који начин је доставио изјаве, дистрибутер EuroElite d.o.o. Београд је навео да је, на

захтев постављен телефонским путем, доставио понуде за батеријску лампу и термос за друштва „Sagoja“ и „Advena line“ и то:

понуда за батеријске лампе број 28051301 од 28.05.2013. године насловљену на друштво „Sagoja“;

понуда за батеријске лампе број 28051301 од 28.05.2013. године насловљену на друштво „Sagoja“;

понуда за термос боце број 28051303 од 28.05.2013. године насловљену на друштво „Sagoja“;

понуда за батеријске лампе број 28051302 од 28.05.2013. године насловљену на друштво „Advena line“;

понуда за батеријске лампе број 28051302 насловљену на друштво „Advena line“;

06. понуда за термос боце број 28051304 насловљену на друштво „Advena line“.

Такође, из поднеска дистрибутера EuroElite d.o.o. Београд, произлази да је уз понуде доставио потврду да је званични дистрибутер производа: Maglight flashlights products, као и 4 изјаве (по две за свако друштво - „Sagoja“ и „Advena line“), којима се обавезује да ће обезбедити добра (термос и батеријску лампу), уколико понуда у спорној јавној набавци буде прихваћена, што је све и приложио у прилогу овог поднеска.

На основу поднеска дистрибутера EuroElite d.o.o. Београд од 18.11.2013. године и приложене документације, недвосмислено је утврђено да тај дистрибутер није издао на име било ког другог друштва, па ни на име друштва „Beteco“ и „Amm Immovables“, понуде и изјаве за наведена добра у спорној јавној набавци, јер би их доставио Комисији да их је издао. Такође, ни друштва „Beteco“ и „Amm Immovables“ нису доставила Комисији понуду бр. 28051302 од 28.05.2013. године, коју су им, како произлази из изјава дистрибутера EuroElite d.o.o. Београд и Eurocom International d.o.o. Београд, приложених у документацији спорне јавне набавке, ова два дистрибутера упутила.

Да ли је дистрибутер EuroElite d.o.o. Београд издао изјаве за обезбеђење предмета набавке за спорну јавну набавку на име друштва „Beteco“ и „Amm Immovables“ је претходно питање, у односу на питање на који начин је те изјаве доставио овим друштвима. У случају да је изјаве издао на име два наведена друштва, оне би се налазиле у евиденцији овог дистрибутера и дистрибутер није имао разлога да о томе не обавести Комисију и достави одређене доказе. Штавише, дистрибутери су подстакнути, да својим актуелним купцима, који ће то вероватно бити и убудуће, помажу својим изјавама у решавању њихових евентуалних проблема.

У прилог овој тврдњи је допис друштва [...] d.o.o. Београд, који је у својству понуђача, упутило дана 17.06.2013. године, Комисији за јавне набавке добара ЈН бр. 36/13, у којој је изнело: да EuroElite d.o.o. Београд нема уговорни однос са друштвом „Amm Immovables“, да то друштво никад није упутило захтев EuroElite d.o.o. Београд за достављање понуде за батеријску лампу Maglite и да EuroElite d.o.o. Београд, као једини овлашћени дистрибутер Maglite батеријских лампи за територију Србије, није у могућности да испоручи батеријску лампу Mini MagliteLed 2AA по цени од 1.400 динара са футролом по комаду. Поред тога, друштво [...] d.o.o. Београд је навело да је на отварању понуда уочило да је друштво „Amm Immovables“ доставило техничку спецификацију за овај тип батеријске лампе, због чега се обратило дистрибутеру EuroElite d.o.o. Београд, који му је електронским путем, дана 13.06.2013. године, одговорио да је тачно све што је друштво [...] d.o.o. Београд навело везано за друштво „Amm Immovables“. Према већ поменутом рачуну, фактури, друштво „Beteco“ је купило од дистрибутера EuroElite d.o.o. Београд батеријске лампе maglite mini led 2a2, по цени од [...] по комаду, [...], чиме је потврђена претходна констатација да се овај производ од дистрибутера никако није могао набавити за 1.400,00 динара, па самим тим ни препродати по тој цени. Понуда производа у јавној набавци по цени од 1.400,00 динара, који се није могао набавити по цени мањој од [...], никако се не може приписати неукости оног ко је понуду састављао, како наводи друштво „Amm Immovables“. Наведена преписка је још један од доказа који потврђује да на име друштва „Amm Immovables“, дистрибутер EuroElite d.o.o. Београд, није издао изјаве за спорну јавну набавку, иако су се оне нашле у документацији његове понуде.

Имајући у виду да број и датум понуде 28051302 од 28.05.2013. године, који садрже изјаве дистрибутера Eurocom International d.o.o. Београд (које изјаве су у спорној јавној набавци приложила сва четири друштва), представља број и датум понуде дистрибутера EuroElite d.o.o. Београд, закључено је да су све четири изјаве дистрибутера Eurocom International d.o.o. Београд из документације понуда у спорној јавној набавци, настале комбиновањем изјаве дистрибутера Eurocom International d.o.o. Београд и EuroElite d.o.o. Београд, будући да се случајно нису могли подударити осмоцифрени бројеви понуда код два различита дистрибутера за потребе исте јавне набавке.

У овим партијама су у питању изјаве истих дистрибутера, само што су код групе понуђача („Beteco“ и „Amm Immovables“), у изјавама дистрибутера EuroElite d.o.o. Београд и Eurocom International doo Beograd замењена добра чију испоруку та два дистрибутера гарантују, до чега је могло доћи при комбиновању текста изјава различитих дистрибутера. Наиме, овим друштвима EuroElite d.o.o. Београд гарантује испоруку термоса, а Eurocom International doo Beograd, испоруку батеријске лампе, иако је EuroElite d.o.o. Београд дистрибутер батеријске лампе произвођача Maglite, а Eurocom International doo Beograd је дистрибутер термоса произвођача Shangai Solid Stainless Steel Products Co. Ltd. Kina. Како је већ наведено, друштво „Beteco“ је у 2012. години набављало термосе и батеријске лампе од дистрибутера EuroElite d.o.o. Београд и продавало их друштву „Sagoja“, како би оно испоручило ова добра

као предмет јавне набавке за која је закључило уговор. У питању није могао бити термос произвођача Shangai Solid Stainless Steel Products, јер је његов дистрибутер Eurocom International doo Београд. Често, стратегија понуђача који тајно координирају своје појединачне понуде подразумева да праве намерне грешке у погледу услова конкурсне документације и саме документације, како њихове понуде не би биле изабране, односно како би биле оцењене као несиправне, што може бити у корист циљаног понуђача, као другорангираног, тј. понуђача са вишом понуђеном ценом.

Анализирајући и оцењујући околност да су се изјаве дистрибутера EuroElite d.o.o. Београд, иако нису достављене сваком појединачно, нашле код сва четири друштва, као и околност да све садрже део текста из изјаве сасвим другог дистрибутера, чије изјаве такође нису достављене појединачно сваком од четири друштва, при чему је несумњиво утврђено да су оба дистрибутера доставила своје изјаве друштву „Sagoja“, закључено је да су претходно поменуте околности могле настати само уз активно учешће друштва „Sagoja“, као последица договора четири друштва.

Сходно наведеном, оцењено је да могућност да су четири друштва, независно једно од другог, на идентичан начин мењала садржај изјава, практично не постоји. Предуслов за то би био да су их прво, сви понаособ добили од дистрибутера, што није конкретни случај. Потпуно исте словне грешке на све четири изјаве Eurocom International d.o.o. Београд, које није направио издавалац изјаве, потврђују да су измене на оригиналној изјави Eurocom International d.o.o. Београд учињене од стране истог лица, уз знање и сагласност сва четири друштва.

У поднеску дистрибутера EuroElite d.o.o. Београд од 18.11.2013. године није назначено на чији телефонски позив је постављен захтев за понуде за друштва „Sagoja“ и „Advena line“, нити да ли је једном од их њих, доставио понуде за оба друштва, односно посебно сваком друштву, иако је налогом Комисије од 06.11.2013. године тражено прецизније изјашњење и то: када, како и на који начин су друштва упутила захтев за понуду, односно достављање изјаве, заједно са достављањем аката којима су се друштва обратила, односно која су им достављена од стране овог дистрибутера. Овај дистрибутер, на допис Комисије од 06.02.2015. године, да прецизира наводе из претходног поднеска, није одговорио, иако је упозорен на последице пропуштања поступања по налогу. Ради додатног изјашњења на околности на чији телефонски позив је постављен захтев за понуде за друштва „Sagoja“ и „Advena line“, као и да ли им је доставио понуде појединачно или једном од њих, законски заступник дистрибутера EuroElite d.o.o. Београд, [...], је позван на усмену расправу заказану за 02.04.2015. године у својству сведока, на коју није приступио и изостанак није оправдао. Доказ који, по схватању овог сведока, оправдава његово одсуство са усмене расправе, доставио је накнадно. Имајући у виду низ других релевантних чињеница и околности које су потврдиле да понуде друштва „Sagoja“ и „Advena line“ нису самостално припремљене, нити су изјаве дистрибутера прибављане појединачно од сваког од два наведена друштва, закључено је да је и у овом случају дошло до заједничког прибављања

изјаве овог дистрибутера, због чега није било неопходно саслушање поменутог сведока на изнете околности.

У вези с тим је оцењено да није основан аргумент друштва „Beteco“ из поднеска од 14.07.2015. године, да је Комисија неоправдано одустала од извођења овог доказног средства, иако није утврђено, како наводе, да ли је и на који начин дистрибутер EuroElite d.o.o. Београд доставио изјаве првенствено друштву „Beteco“. Друштво „Beteco“ је предложило саслушање овог сведока на околност да је он у мају и септембру 2013. године имао телефонске контакте са [...], лично и преко [М.С.], у вези спорне јавне набавке, али и на друге околности, које нису у вези са предметом овог поступка, као што су претње које му је, како је навео, упутио председник Комисије за јавну набавку број ЈН 36/13 у вези ове јавне набавке. Како је дистрибутер EuroElite d.o.o. Београд писмено потврдио на чије име је издао изјаве о обезбеђењу предмета набавке за потребе спорне јавне набавке, и доставио понуде термоса и батеријских лампи са њиховим ценама на које се позвао у издатим изјавама, насловљене само на друштва „Sagoja“ и „Advena line“, оцењено је као сувишно саслушање [...] у својству сведока на околности које је предложило друштво „Beteco“ и закључком овлашћеног службеног лица које води поступак од 21.04.2015. године, тај предлог је одбијен уз исцрпно образложење. Предлог друштва „Beteco“ да се у својству сведока саслушају следећа лица: [...] из друштва Yumco Prizosi, [...] из друштва Stilex д.о.о. Пријепоље и [...] из EuroElite д.о.о. Београд, на околност да је председник Комисије за јавну набавку у време стручне оцене понуда на њих вршио притисак телефоном, претећи им да воде рачуна шта раде, оцењен је као неоснован због околности које не треба утврђивати, јер нису у вези са предметом овог управног поступка, а странке, као и лица којима су, како се наводи, упућене претње, су у вези изнетих навода могла предузети друга законом предвиђена правна средства. Из тог разлога, претходно поменути закључком од 21.04.2015. године одбијен је овај предлог.

Сходно свему претходно изнетом, није поклоњено поверење исказу друштава „Sagoja“, „Amm Immovables“ и „Beteco“ да су преко **посредника**, [М.С.], на основу уговора о посредовању, прибавила изјаву дистрибутера EuroElite d.o.o. Београд, односно није поклоњено поверење изјави [М.С.], од 27.08.2014. године (OV. I br. 53159/2014), да је за друштва „Sagoja“, „Amm Immovables“ и „Beteco“ прибавио изјаве од дистрибутера EuroElite d.o.o. Београд и Eurocom International d.o.o. Београд, јер, како је претходно утврђено, друштво „Sagoja“ се директно обратило и једном и другом дистрибутеру, који су му доставили тражена документа, док им се друштва „Amm Immovables“ и „Beteco“ нису обратила за прибављање изјава за потребе спорне набавке, нити су дистрибутери издали изјаве на име ова два друштва.

Такође, цењен је уговор о посредовању за друштво „Amm Immovables“ од 04.02.2013. године и уговор о посредовању за друштво „Beteco“, који је закључен дана 23.04.2012. године, при чему је први уговор Комисији достављен дана 01.09.2014. године, тј. годину дана након покретања поступка, а други дана 18.02.2015. године. По оцени Комисије, закључено је да су наведени уговори

контрадикторни квалитативно поузданијем доказном средству, изјави та два дистрибутера и саслушаном сведоку, директору дистрибутера Eurocom International d.o.o. Београд, као и достављеној електронској кореспонденцији (која се подудара са изјавама дистрибутера и изјавом сведока) од изјаве [М.С.], запосленог у друштву „Sagoja“. Наиме, из низа писмених доказа произлази да је [М.С.] запослен у друштву „Sagoja“, у ком смислу је оцењен Уговор о заступању друштва „Sagoja“ од стране именованог лица, од 04.01.2012. године, достављен уз поднесак од 18.02.2015. године, као неуверљив и непоуздан доказ, као уосталом и претходна два уговора.

Закључак да [М.С.] није имао de facto улогу посредника према наведеним уговорима, потврђује првенствено његова, електронска адреса, која садржи назив „sagoja“. Запослени у привредном друштву у електронској адреси користе ознаку послодавца (иницијали послодавца, скраћени назив или цео назив послодавца), и у електронској комуникацији са трећим лицама износе контакт податке послодавца, што је у конкретном случају учинио [М.С.], наводећи, испод свог имена у електронској пошти, податке друштва „Sagoja“: назив друштва, адресу, фиксни телефон и факс.

Такође, према служби за телефонске информације, телефон под бројем 307-62-94 и под бројем 210 69 13 се води на [...], која је, према уговору о закупу простора од 15.07.2009. године, закуподавац пословног простора у којем је седиште друштва „Sagoja“. Број мобилног телефона Соње Старовић, директора друштва „Sagoja“, се разликује само за последњи број, од броја мобилног телефона [М.С.] и гласи 065/[...], како је она навела у електронској комуникацији приложеној уз поднесак Министарства одбране од 21.10.2014. године. Из дописа Телеком Србија Предузеће за телекомуникације а.д. Београд од 15.04.2015. године, утврђено је да је друштво „Sagoja“, дана 06.11.2007. године, под бројем 29-01-027407-000967, закључило Уговор о претплати на услуге јавне ГСМ дигиталне мобилне телефонске мреже Телеком Србија а.д. за наведене бројеве. Дана 02.02.2015. године, друштво „Sagoja“ је поднело захтев за трансфер мобилног телефонског броја 065/[...] на физичко лице Соњу Старовић, који није извршен због процедуралних недостатака. Дана 25.02.2015. године, друштво „Sagoja“ је доставило Телеком Србија а.д. сагласност којом уступа претплатнички уговор, друштву [...]. Најзад, дана 12.03.2015. године, уступање је извршено, укључујући и право на коришћење оба броја 065/[...] и 065/[...]. Према наведеним подацима, број мобилног телефона 065/[...] припада друштву „Sagoja“, а за који се показало да га је користио [М.С.], а да је рачун за исти број телефона плаћало друштво „Sagoja“. Имајући у виду да именовани у свим електронским писмима испод свог имена наводи управо тај број телефона, закључено је да је именовани тај број телефона могао добити на коришћење само од друштва „Sagoja“. Поднеском од 18.02.2015. године, ово друштво је потврдило да је плаћало телефонске рачуне за [М.С.], али као вид накнаде за трошкове посредовања. Објашњење да је рачун за одређено лице измириван као вид накнаде за трошкове посредовања, било би оправдано уколико је то лице посредовало само за онога ко му плаћа рачун за телефон, те када би плаћени износ телефонског рачуна представљао само део накнаде за посредовање. У супротном, као што је у

конкретном случају, не постоји економско оправдање да се посреднику плаћају трошкови који настају у вези са радом са другим друштвима, као што није прихватљиво ни образложење да се лицу, за услугу посредовања, надокнађују само трошкови у висини износа телефонског рачуна.

Исто тако, према Подацима о преузимању конкурсне документације за јавну набавку бр. 224/12 - опрема за учеснике мултинационалних операција од 28.08.2012. године, [М.С.], по овлашћењу друштва „Sagoja“ од 21.08.2012. године, преузео је документацију за ово друштво. Према Подацима о преузимању конкурсне документације за јавну набавку бр. 113/12 - опрема потребна за формирање индивидуалних комплета припадника МО и ВС који се упућују у мултинационалне операције у отвореном поступку по партијама, од 19.06.2012. године, за друштво „Sagoja“ документацију је преузео [М.С.].

Дистрибутер Eurocom International d.o.o. Београд, у поднеску од 13.11.2013. године, достављеном Комисији, између осталог наводи: ... [М.С.] из фирме „Sagoja“... Поднеском дистрибутера Eurocom International d.o.o. Београд, од 10.02.2015. године, појашњено је да је сазнање да је [М.С.] из фирме „Sagoja“ стечено с обзиром на то да се он сам тако представио, што је на усменој расправи од 02.04.2015. године потврдио директор Eurocom International d.o.o. Београд, [Р.Ш.], саслушан у својству сведока. Исто тако, дистрибутери као што су Albo doo Beograd и Trezor Volga doo Beograd, потврдили су да су комуницирали са [М.С.], као са лицем које је запослено у друштву „Sagoja“. Поред тога, поменути сведок је, на усменој расправи од 02.04.2015. године, нагласио да је његово друштво издало изјаву друштву „Sagoja“ и то за предмет набавке - термос, јер је друштво „Sagoja“, електронским путем, тражило упит за термосе и то Соња Старовић, дана 29.05.2013. године, а пар дана пре тога телефонски, усменим путем, као и да никад није било приче о батеријским лампама, већ само о термосима. Изјава овог дистрибутера, коју је у форми електронског документа доставио Комисији, се односи само на обезбеђење одређене количине термоса за потребе спорне јавне набавке. У описаној електронској комуникацији друштва „Sagoja“ и дистрибутера се помиње само добро термос, због чега је поклоњено поверење исказу [Р.Ш.], саслушаном у својству сведока. Најзад, сведок је изјавио да је [М.С.], после добијања првог писма од стране Комисије да се изјасни о давању изјава за спорну јавну набавку, а како му је пренела запослена у његовом друштву, [Л.Љ.], позвао исту и затражио да овај дистрибутер изда изјаве и за још две фирме, чија имена су, како сведок наводи, њој саопштена. На усменој расправи, сведок је суочен са изјавом Eurocom International d.o.o. Београд за обезбеђење добра батеријска лампа, коју је друштво „Betesco“ предало у спорној јавној набавци, поводом које је изјавио да његово друштво исту није издало. Такође, према његовим наводима, укључио се у решавање проблема количина и давања изјава, два до три дана пре давања изјаве друштву „Sagoja“, с тим што је лично дао налог сарадници да потпише изјаву, у његово име, због тога што је тада, како је навео: „вероватно био на службеном путу“.

У складу са изнетим, није прихваћен аргумент друштва „Beteco“ да се изјави овог сведока не може поклонити поверење, с обзиром на то да он није потписао изјаве, зато што је, у мери у којој је то од значаја за овај поступак, био упућен у давање изјава и лично је дао налог сарадници да она потпише изјаву. Овај сведок је на усменој расправи предочио примерак изјаве коју је његово друштво издало на име друштва „Sagoja“, какву је већ доставио Комисији. Суочен са изјавом Eurocom International d.o.o. Београд, за обезбеђење добра батеријска лампа, коју је друштво „Amm Immovables“ предало у спорној јавној набавци, сведок [Р.Ш.] је рекао да ову изјаву није издао. Суочен са изјавом Eurocom International d.o.o. Београд, за обезбеђење добра батеријска лампа, коју је друштво „Advena Line“ предало у спорној јавној набавци, изјавио је да је није издао, понављајући да је издао изјаву само друштву „Sagoja“ за обезбеђење термоса. Суочен са изјавом Eurocom International d.o.o. Београд, за обезбеђење добра батеријска лампа, коју је друштво „Beteco“ предало у спорној јавној набавци, изјавио је да је није издао.

Поводом истог броја и датума понуде из изјава Eurocom International d.o.o. Београд, које су саставни део понуда сва четири друштва, изјавио је да му није позната та понуда и да, у форми изјаве коју је добио од друштва „Sagoja“, тај број понуде не постоји. Поред већ изнетог, саслушани сведок је такође изјавио да је [М.С.] у електронској преписци, испод имена наводио „Sagoja“ д.о.о. Београд, и када се први пут телефонски обратио дистрибутеру Eurocom International d.o.o. Београд, представио се као представник фирме „Sagoja“.

Имајући у виду наведено, потврђено писменим доказима, а што је у складу и са осталим наведеним чињеницама и околностима, исказу овог сведока је поклоњено поверење. Наиме, дистрибутер Eurocom International d.o.o. Београд није ни могао да изда изјаве за батеријске лампе друштвима „Amm Immovables“ и „Beteco“, будући да је овлашћени дистрибутер батеријских лампи марке Maglite дистрибутер EuroElite d.o.o. Београд, од којег дистрибутера је друштво „Beteco“ већ куповало батеријске лампе, на основу претходно поменутих фактура.

Изјашњење овог сведока [Р.Ш.] је, у поднеску друштва „Beteco“ од 14.07.2015. године, погрешно интерпретирано. На пример, на страни 27. тог поднеска, наведено је да је сведок изјавио да није упознат са спорном јавном набавком, да није био информисан о преговорима у вези батеријске лампе и термоса и сл. Преношењем непотпуних изјава овог сведока и комбиновањем делова његових изјава друштво „Beteco“ је покушало да исказ овог сведока учини непоузданим. Међутим, статус посредника, односно заступника именованог лица за четири наведена друштва, према поменутих уговорима није потврђен, с обзиром на то да низ изнетих релевантних доказа потврђује да је именовани фактички обавља послове искључиво за друштво „Sagoja“, без обзира на то што није у формалном радном односу код овог друштва, како је потврђено уверењем Републичког фонда за пензионо и инвалидско осигурање од 05.03.2015. године.

Поред тога, одредба Уговора о заступању од 04.01.2012. године, да ће именовано лице вршити послове прибављања документације неопходне у поступцима јавних

набавки - изјаве произвођача и дистрибутера и произвођачке спецификације, није у вези са природом уговора о трговинском заступању, јер би део редовних пословних активности запослених у друштву „Sagoja“, морало бити и прибављање документације неопходне у поступцима јавних набавки, као што су изјаве произвођача и дистрибутера и произвођачке спецификације, нарочито имајући у виду колико често ово друштво учествује у јавним набавкама.

Надаље, начелно је размотрен законски статус посредника, односно заступника у јавним набавкама. У складу са чланом 813. Закона о облигационим односима (у даљем тексту: ЗОО), прописано је да се уговором о посредовању обавезује посредник да настоји наћи и довести у везу са налогодавцем лице, које би с њим преговарало о закључењу одређеног уговора, а налогодавац се обавезује да му исплати одређену накнаду, ако тај уговор буде закључен. Према члану 819. ЗОО, посредник је дужан обавестити налогодавца о свим околностима од значаја за намеравани посао које су му познате или су му морале бити познате. Сходно одредбама члана 790. став 3. ЗОО, један заступник не може без пристанка налогодавца преузети обавезу да на истом подручју и за исту врсту послова ради за другог налогодавца, док је у поменутом Уговору од 04.01.2012. године, закљученим са друштвом „Sagoja“, прописано да може. Иако се пословни односи могу регулисати и на други начин, како наводи друштво „Beteco“ у поднеску од 14.07.2015. године, конкретни случај посредовања у вези са понудама у јавним набавкама, искључује могућност да налогодавац и посредник формално уреде своје односе на начин да се налогодавац сагласи да посредник проналази добављаче добара која су предмет исте јавне набавке и другим друштвима, који ће предметно добро понудити у истој јавној набавци, с обзиром на то да се на тај начин угрожава поштовање законске обавезе да конкуренти све пословне одлуке морају да доносе самостално и аутономно.

Полазећи од наведених одредби, начелно нема сметње да евентуални посредник нађе продавца који поседују тражену робу у одређеној количини, те да истог доведе у везу са лицем које има интерес да набави ту робу. Међутим, у ситуацији у којој један исти посредник, (кога, уз пуно сазнање о томе, истовремено ангажује више друштава у поступку припреме и израде својих понуда, за иста добра и у истом поступку јавне набавке), доводи та друштва у везу са истим добављачима, долази до смањења конкурентског притиска између тих понуђача, јер иста добра са истом набавном ценом представљају један од кључних елемената у формирању понуђене цене. Један од основних циљева због којих се спроводе поступци јавних набавки је постизање најоптималније понуде, као последице међусобног конкурентског притиска понуђача. Сходно наведеном, претходно описана ситуација би могла бити у супротности са овим циљем.

Ценећи обавезу посредника да настоји наћи и довести у везу са налогодавцем лице у вези са јавном набавком, оцењено је да у том случају, улога посредника није и не може бити, да посредник прибавља понуде и изјаве и осталу документацију од дистрибутера, већ само да их доведе у везу. У конкретном случају, улога [М.С.] како су је друштва представила, није била да посредује, односно доведе у везу

дистрибутере са друштвима, већ да за њих прибавља изјаве и осталу документацију од тих дистрибутера и припрема документацију понуда. Ако би заинтересовано лице за подношење понуде која је предмет јавне набавке, било доведено у везу са добављачем преко посредника, и ако би донело одлуку да ће његова конкретна понуда бити управо понуда добра дистрибутера са којим је доведен у везу преко посредника, то заинтересовано лице за подношење понуде, би морало самостално и независно да предузме све кораке на припреми документације за јавну набавку, као што је упућивање захтева дистрибутеру/произвођачу (са којим је доведен у везу) за достављање понуде, изјаве са подацима о конкретной јавној набавци и њеном предмету, произвођачких спецификација, евентуалних атеста и сертификата, као и да предузима друге потребне радње, у складу са захтевима процедуре јавне набавке, односно условима конкурсне документације. Само таква понуда би била поднета самостално и независно, без договора са другим понуђачима или заинтересованим лицима.

Најзад, према члану 816. ЗОО, прописано је да налогодавац може опозвати налог за посредовање кад год хоће, а из изјашњења наведених друштава произлази да то није учинило ниједно од четири друштва, иако су најкасније из достављене Одлуке наручиоца бр. 76-68 од 03.07.2013. године (страна 7.) могли сазнати да су исти добављачи за одређене партије (4, 5. и 6), и да се према изјави дистрибутера да ће обезбедити тражено добро одређеног произвођача, тај производ није могао довести у везу са тим дистрибутером. Трансфер броја телефона који је друштво „Sagoja“ дало на коришћење [М.С.] и чије коришћење му је плаћала, извршен је тек у марту 2015. године.

Сходно претходно изнетом, закључено је да су предметни уговори о заступању или посредовању фиктивни, како би се евентуална одговорност пренела на физичко лице, које међутим, нема мотив да координира понуде, нити могућност да на исти начин рангира ценовне понуде друштва у 13 партија спорне јавне набавке, о којој су одлучивали законски заступници, односно оснивачи наведена четири друштва. Као лице које је фактички обављало послове за друштво „Sagoja“, именовани је био је у прилици да се упозна са изјавама дистрибутера које су друштву „Sagoja“ достављене, а које изјаве су се појавиле и у понудама друштава „Amm Immoables“ и „Beteco“. Да ли је то лице, или неко друго у име друштва „Sagoja“, а по претходном договору четири друштва, мењало изјаве које је друштво „Sagoja“ директно тражило од дистрибутера и исте изјаве добијало, и прилагођавало их потребама других друштава од четири друштва, није предмет овог поступка.

С обзиром на све изнете релевантне чињенице, писмене доказе и изјаве сведока, оцењено је да се преко [М.С.], а на основу појединачних уговора три друштва закључених са именованим лицем, нису прибавиле изјаве дистрибутера Eurocom International d.o.o. Београд и EuroElite d.o.o. Београд од стране три друштва, што је потврђено и у вези са прибављањем изјава Alpos Alu doo Šentjur и дистрибутера Trezor Volga doo Beograd, које су такође достављене само друштву „Sagoja“ и то на директан захтев тог друштва. Стога, саслушање [М.С.] у својству сведока није било целисходно, па је закључком овлашћеног службеног лица које води поступак од

21.04.2015. године, такав предлог одбијен, уз исцрпно навођење разлога за одбијање. У вези са одлуком овлашћеног службеног лица које води поступак да се саслуша именовани сведок, која одлука је потом стављена ван снаге, констатује се да овлашћено службено лице које води поступак има право и обавезу да преиспитује своје одлуке у току испитног поступка и није неуобичајено да промени претходно донету одлуку, што зависи од развоја доказног поступка и чињеница које из доказног поступка произлазе.

У изјашњењима од 10.07.2015. године и 14.07.2015. године, друштва Veteco“ и „Amm Immovables“ су поново предложила да се одржи усмена расправа и саслуша [М.С.]. У погледу навода да је [М.С.] прибављао техничку документацију за друштво „Amm Immovables“, на основу уговора о посредовању, констатује се да је тај предлог већ одбијен закључком овлашћеног службеног лица од 21.04.2015. године, у којем је оцењено да није целисходно салушање тог сведока, код већ изведних других, квалитативно поузданијих, доказа и њихових резултата. По оцени Комисије, о предлогу који се више пута понавља а о којем је одлучено, не може се поново одлучивати.

Међутим, друштво „Amm Immovables“ је у поднеску од 14.07.2015. године поновило да је [М.С.] прибављао документа од EuroElite d.o.o. Београд и Eurocom International d.o.o. Београд, на основу уговора о посредовању, али никад није учествовао у састављању понуђене цене, већ је то радила Соња Авлијаш у договору са [Ј.С.], на које околности се предлаже саслушање [М.С.] и [Ј.С.]. Из тог разлога је овај предлог разматран као нови предлог, иако се односи на саслушање истог сведока, али на другу околност. Закључком овлашћеног службеног лица од 06.11.2015. године, а применом члана 150. Закона о општем управном поступку одбијен је предлог друштва „Amm Immovables“ са образложењем да утврђивање предложене околности није од утицаја на решавање управане ствари. Наиме, основани су наводи четири друштва да су њихови оснивачи, односно законски заступници одређивали понуђене цене из њихових понуда у јавној набавци ЈН бр. 36/13. Да ли су то радили у договору са још неким лицем из свог предузећа, како друштво „Amm Immovables“ истиче у поднеску од 14.07.2015. године (да је законски заступник друштва Соња Авлијаш одредила цену у договору са [Ј.С.]), није од значаја за предмет поступка. Чињенице које нису од значаја за предмет поступка се и не доказују.

Поред изјава наведених дистрибутера, испитиване су исте околности и у вези са изјавом **дистрибутера Albo doo Beograd**, коју су поднела сва четири друштва и које су идентичне, осим у називу друштва, којем се гарантује обезбеђење робе, месту где се налази заводни печат дистрибутера Albo doo Beograd и заводном броју.

Према поднеску дистрибутера Albo doo Beograd од 02.12.2013. године, дистрибутер је, дана 21.05.2013. године, добио захтев за понуду број 041/13 од друштва „Veteco“ за учествовање у ЈН бр. 36/13, и то за партију 2. наочаре заштитне за прашину и за сунце и антифони за уши, као што је дана 21.05.2013. године примио захтев исте

садржине од друштва „Amm Immovables“. Дана 28.05.2013. године, и једном и другом друштву, дистрибутер Albo doo Beograd је, како наводи, доставио је овлашћење идентичне садржине, заједно са пратећом документацијом преведеном од стране судског тумача, уз напомену да је овлашћење дато путем електронске поште. Иако је налог Комисије од 25.11.2013. године, упућен дистрибутеру Albo doo Beograd, садржао и захтев за доставу издатог овлашћења, само овлашћење није достављено, нити је достављена електронска кореспонденција настала тим поводом. На крају поднеска, овај дистрибутер је констатовао да му друштва „Sagoja“ и „Advena line“ нису упутила захтев за понуду.

У поднеску дистрибутера Albo doo Beograd од 05.02.2015. године и од 10.02.2015. године, овај дистрибутер је изнео да је захтев за издавање изјаве од друштва „Betesco“ добио путем електронске поште, а од друштва „Amm Immovables“ захтев је добио лично од курира тог друштва, који је примила запослена [Ј.Ш.].

Оба овлашћења су, како се наводи, послата наведеним друштвима путем електронске поште. Поред тога, приложена је неоверена изјава запослене [Ј.Ш.], без датума, у којој она тврди да је обављала електронску кореспонденцију са друштвом „Betesco“, везано за тендер за набавку заштитних наочара и антифона за Министарство одбране, да је захтев за понуду стигао на њену електронску адресу, и да су овлашћења послата са њене адресе, за обе фирме на електронску адресу друштва „Betesco“. На крају је наведено да овај дистрибутер електронску кореспонденцију није у могућности да достави, јер се, како је навео, прошле године покварио лап топ на којем је та кореспонденција [Ј.Ш.], и ништа није сачувано.

Уз поднесак Albo doo Beograd од 05.02.2015. године, достављена је фотокопија електронског писма друштва „Betesco“, упућеног [Ј.Ш.], дана 21.05.2013. године, из којег произлази да је друштво „Betesco“ доставило захтев за понуду дистрибутеру Albo doo Beograd, без икаквих назнака о предмету захтева за понуду.

Из електронске кореспонденције коју је доставило друштво „Betesco“, дана 18.02.2015. године, утврђено је да се електронска комуникација из маја 2013. године односила на захтев бр. 0521 за понуду рукавица, и бр. 0527 за батеријске лампе и термосе. Такође, од стране друштва „Betesco“ достављене су и фотокопије других електронских писама, размењених између друштва „Betesco“ и [Ј.Ш.] и то прво писмо од 24.05.2013. године, без прилога, са подацима везаним за спорну јавну набавку - назив наручиоца, предмет набавке и број јавне набавке, као и друга два електронска писма друштва „Betesco“ од 24.05.2013. године, упућена [Ј.Ш.], која представљају додатак уз захтев за понуду, што је слика антифона и радних рукавица, и додатак 2. наочаре за прашину и наочаре за сунце.

Сходно наведеном, у хронолошком повезивању достављене преписке уочено је да недостаје комплетна електронска преписка. Ипак, оцењено је да је друштво „Betesco“, електронским путем, тражило и добило изјаву овог дистрибутера за учествовање у јавној набавци, јер изјаве дистрибутера, његовог запосленог и

друштва „Betesco“ нису контрадикторне у том погледу, због чега им је поклоњено поверење.

У погледу начина преузимања овлашћања за друштво „Amm Immovables“, изјаве дистрибутера Албо доо Београд, његове запослене [Ј.Ш.] и друштва „Amm Immovables“ су контрадикторне, за које дистрибутер и његов запослени тврде да су овлашћења за оба друштва („Betesco“ и „Amm Immovables“) дата електронском поштом друштву „Betesco“. У оцени овог навода, узето је у обзир да се наводу да се покварио лап топ запослене [Ј.Ш.] не може поклонити поверење, већ је оцењено да се на тај начин избегава достављање те електронске документације, будући да би иста потврдила да су на електронску адресу друштва „Betesco“ достављена оба овлашћења, тј. овлашћење и за друштво „Amm Immovables“, или да је овлашћење достављено само друштву „Betesco“.

Наиме, та документација није достављена ни по захтеву Комисије за доставу информација и података од 25.11.2013. године, на који је одговорено поднеском од 29.11.2013. године, у којем није поменуто да су документа уништена. У том случају, друштво „Betesco“ је имало електронски податак о томе и могло је да га достави у овом поступку, што није учинило, нити је за то дало било какво образложење. Из околности да се избегава достављање доказа о тој електронској комуникацији и њеним прилозима, произлази закључак да се на тај начин прикрива доказ о томе да ли је истовремено достављена изјава и за друштво „Amm Immovables“, будући да је достављање изјава дистрибутера за два понуђача, на адресу једног друштва, доказ о понуди која није састављена самостално, најмање у партији на коју се изјава односи.

Увидом у страницу оригиналне деловодне књиге дистрибутера Albo doo Beograd за 2013. годину, утврђено је да је под истим деловодним бројем 369-13, дана 28.05.2013. године, заведено „овлашћење за Betesco за Министарство одбране“. Прегледом накнадно затражене и достављене оригиналне деловодне књиге, установљено је да у целој књизи нису наведена два документа под једним заводним бројем. У рубрици за један заводни број, између речи „за“ и „Министарство“, уписано је „за Amm Immovables“, на начин да су ове две речи написане прво црном хемијском оловком или обичном оловком, преко које је писано плавом хемијском оловком. Из тог разлога, оцењено је да су речи „за Amm Immovables“ накнадно додате у деловодну књигу, што се могло догодити када је Комисија затражила достављање деловодне књиге дистрибутера за 2013. годину.

Поред тога, констатовано је да под заводним бројем 374 и 379 од 29.05.2013. године и 30.05.2013. године, нису заведена овлашћења за остала два друштва („Sagoja“ и „Advena line“), што су заводни бројеви овлашћења односно изјаве Albo doo Beograd, коју су друштва „Sagoja“ и „Advena line“ предала наручиоцу, што се поклапа са изјавом овог дистрибутера да му друштва „Sagoja“ и „Advena line“ нису упутила захтев за понуду. Овлашћења (изјава) дистрибутера Albo doo Beograd, која су друштва „Sagoja“ и „Advena line“ поднела у спорној јавној набавци, у потпуности одговарају овлашћењу друштва „Betesco“ из документације понуда,

како по месту где се налази заводни печат, тако и по месту где је, у односу на потпис, стављен печат дистрибутера Albo doo Beogra

На основу поднеска дистрибутера Albo doo Beograd од 02.12.2013. године, потврђеног увидом у његову деловодну књигу за 2013. годину, несумњиво је утврђено да се друштва „Sagoja“ и „Advena line“ нису обратила овом дистрибутеру за достављање изјаве о обезбеђењу добра за партију 2. за потребе спорне јавне набавке, нити да је исти издао на име ова два друштва изјаву везану за спорну јавну набавку.

У погледу начина прибављања изјава овог дистрибутера од стране друштава „Betesco“ а нарочито друштва „Amm Immovables“, оцењен је предлог за саслушање [Ђ.М.], запосленог у друштву „Amm Immovables“, у својству сведока, на околност да ли је он лично предао захтев за овлашћење и лично га преузео од [Ј.Ш.], који предлог је изнет у поднеску друштва „Amm Immovables“ од 14.07.2015. године.

Применом одредби члана 150. Закона о општем управном поступку, наведени предлог је одбијен закључком овлашћеног службеног лица од 06.11.2015. године, са образложењем да околност на коју се предлаже сведочење није од утицаја на решавање управне ствари. Одлучујућа чињеница у погледу овлашћења овог дистрибутера за предмет поступка јесте да се исто овлашћење нашло и у понудама друга два друштва („Sagoja“ и „Advena line“), која га несумњиво нису прибавила од самог дистрибутера, нити их је дистрибутер на њихова имена издао, како произлази из изјаве овог дистрибутера и његове деловодне књиге за 2013. годину. У том погледу, за исход овог поступка (који се води ради утврђивања да ли су се четири друштва договорили о цени, као најбитнијем елементу понуде, у својим појединачним понудама поднетим у јавној набавци ЈН бр. 36/13 наручиоца Министарства одбране), није од пресудног значаја чињеница да ли су то овлашћење добила појединачно друштва „Betesco“ и „Amm Immovables“ или је само друштво „Betesco“ добило изјаву овог дистрибутера, па ту чињеницу даље није било потребно утврђивати.

Из поднеска дистрибутера Albo doo Beograd од 21.05.2014. године, произлази да је друштво „Sagoja“ овлашћено да може да продаје и дистрибуира производе из асортимана предузећа Albo doo Beograd, по важећем ценовнику, што се из достављене електронске кореспонденције није могло закључити, будући да иста представља доказ о убочајеном пословном контакту два привредна друштва. С тим у вези, оцењени су наводи друштва „Sagoja“ из записника о усменој расправи од 13.05.2014. године, да има уговор са дистрибутером Albo doo Beograd о продаји робе по каталогу, као и да код дистрибутера „Албо“ постоје потписани бланко папири, како би се могли користити за случај потребе друштва „Sagoja“. Из те електронске кореспонденције, која је саставни део списка, произлази да је дистрибутер Albo doo Beograd, доставио Ценовник друштву „Sagoja“, уз електронско писмо од 06.11.2013. године и, по договору, [М.С], на електронску адресу [m...].sagoja@gmail.com. Такође, дистрибутер Albo doo Beograd је доставио писмо од 16.05.2014. године, којим се доставља нови Ценовник за 2014. годину на

исту електронску адресу, са које се прослеђује на адресу sagoja.doo@gmail.co, а у потпису је [М.С.], Д.О.О. Сагоја, Бранка Пешића 2а, 11080 Земун, тел/факс 38111/21 06 913, тел 011/30 76 294, gsm 065/[...]. Ова кореспонденција потврђује уобичајену пословну сарадњу и не доводи у сумњу изјашњење дистрибутера Albo doo Београд из поднеска од 21.05.2014. године, које је поновљено у поднеску од 05.02.2015. године, да није доставило изјаву друштву „Sagoja“ да ће му обезбедити одређену количину заштитних наочара и антифона за учешће у спорној јавној набавци. Пословни подаци друштва „Sagoja“ у потпису иза имена [М.С.] представљају још један у низу доказа да он обавља послове искључиво у име и за рачун друштва „Sagoja“.

Цењени су и претходни пословни односи са друштвом Albo doo Београд, као што су: уговор о закупу возила од 01.03.2013. године, према којем друштво Albo doo Београд издаје у закуп друштву „Beteco“ возило –комби, регистрске ознаке БГ-025, марке reugeot, заведен у деловодној књизи Albo doo Београд за 2013. годину под бројем 371-13 од 28.05.2013. године, уговор о закупу возила ознаке БГ-019, марке застава од 01.03.2013. године, друштву „Amm Immovables“, заведен под бројем 371-13 од 28.05.2013. године, и заједничка понуда друштва „Sagoja“ и Albo doo Београд у поступку јавне набавке службене одеће ЈН бр. 52/11. Међутим, наведена пословна сарадња између дистрибутера Albo doo Београд и друштва „Sagoja“ није могла утицати на промену несумњивог закључка да, упркос постојећим пословним контактима, тај дистрибутер није издао изјаву на име друштва „Sagoja“ за потребе спорне јавне набавке. Околност да постојећа пословна сарадња са друштвом Albo doo Београд, подразумева да се производи из асортимана тог друштва могу нудити по ценама из њиховог Ценовника, како наводи друштво „Sagoja“, и без достављања посебне изјаве, јесте релевантна када се ради о другом виду продаје производа из асортимана друштва Albo doo Београд добара, али не и у јавној набавци, у којој недостављање изјаве о обезбеђењу тог добра, представља неиспуњење прописаних услова конкурсне документације, што за последицу има оцену неисправности понуде. Уколико понуђач свесно прави пропусте у поступку јавне набавке, доводи у сумњу озбиљност своје понуде, односно циљ учествовања у јавној понуди, што је закључење уговора, и истовремено упућује на постојање других намера тог понуђача у поступку јавне набавке.

Поређењем изјава истих дистрибутера, за исти предмет набавке, издатих овим друштвима и изјава истих дистрибутера, издатих другим понуђачима у спорној јавној набавци, уочено је да се разликују. На пример, изјава Alpos Alu doo Šentjur издата дана 30.05.2013. године понуђачу Trezor Volga doo Beograd и изјава Alpos Alu doo Šentjur од 23.05.2013. године, која је саставни део понуда сва четири друштва, није ни приближно иста, односно разликује се и по форми и по садржају. Изјава Alpos Alu doo Šentjur издата за четири наведена друштва, садржи печат који је, мерено у милиметрима, постављен на истом месту на све четири изјаве у односу на одштампано име и презиме лица које се потписује. Све четири изјаве Alpos Alu doo Šentjur су потписане на потпуно истом месту у односу на одштампано име и презиме потписника и на исти начин. Било ко да више пута ставља печат на неколико примерака истог документа и да се више пута потписује на одштампаном

имену и презимену на тим примерцима, не би могао да направи четири потпуно иста документа, чак и када би настојао да управо то уради.

Ценећу ову околност, разматрано је могуће правило да сваки понуђач тражи од дистрибутера/произвођача да му изда изјаву о обезбеђењу добара, за случај да закључи уговор, према моделу који му доставља и који садржи све податке као што су: број јавне набавке, назив наручиоца, предмет набавке, количину и сл. Под том претпоставком, сва четири друштва су доставила модел исте изјаве Alpos Alu doo Šentjur, укључујући и словне грешке, исти прелом текста и форму, што се сасвим случајно не може догодити. У другом претпостављеном случају, Alpos Alu doo Šentjur је могао доставити једну или две изјаве, како је већ од њега тражено, неком од четири друштва, који је добијену изјаву Alpos Alu doo Šentjur потом поделио са осталим друштвима у питању. Осим друштва „Sagoja“, које је поднело доказ да је изјаву за 2013. годину тражило од Alpos Alu doo Šentjur, ниједно друго друштво о томе нема доказ. Из копије електронског писма од 13.02.2015. године произлази да у име Alpos Alu doo Šentjur, [С.Ј.], одговара друштву „Sagoja“, да нема потребе да се поново доставља оригинална изјава Alpos Alu doo Šentjur, јер је већ достављена у години 2013. Поменута фактура Alpos Alu doo Šentjur од 6.11.2012. године на име друштва „Sagoja“, потврђује да је друштво „Sagoja“ било упознато са постојањем ове словеначке фирме, њеном делатношћу, односно продајним асортиманом. Зашто су све четири изјаве Alpos Alu doo Šentjur истоветне за четири друштва, а нису за понуђача Trezor Volga doo Beograd, може се објаснити једино на начин да изјава Alpos Alu doo Šentjur није тражена од стране сваког од наведених друштава. Различите форме изјава одвог друштва потврђују да Alpos Alu doo Šentjur није имало своју форму изјаве.

Друштво „Beteco“ је дана 18.02.2015. године, доставило изјаву Alpos Alu doo Šentjur, какву је и поднело наручиоцу у спорној јавној набавци, уз констатацију да је прибављена електронским путем, али није доставило валидан доказ да је иста прибављена на наведени начин, што би била копија електронског писма уз који је прикључена ова изјава. Из наведеног разлога, изјави друштва „Beteco“ није поклоњено поверење. Докази о претходној сарадњи ова два друштва нису достављени, иако се друштво „Beteco“ у својим изјашњењима упорно позива на пословну сарадњу са Alpos Alu doo Šentjur, остварену и пре спорне јавне набавке.

Друштво „Amm Immovables“ је у поднеску од 18.02.2015. године навело да је изјаву Alpos Alu doo Šentjur прибавило путем факса преко друштва V-tex doo Beograd, што није тачно, јер би на изјави Alpos Alu doo Šentjur, добијеној путем факса, остао број факса са којег је послата, а таква изјава Комисији није достављена.

На основу наведеног, несумњиво је закључено да се само друштво „Sagoja“ обратило Alpos Alu doo Šentjur и добило изјаву неопходну за учешће у спорној јавној набавци. Имајући у виду да су у све четири спорне понуде изјаве Alpos Alu doo Šentjur идентичне, закључено је да су остала три друштва ову изјаву обезбедила посредством друштва „Sagoja“. Како је већ наведено, које лице

конкретно је у име друштва „Sagoja“ омогућило да се изјаве Alpos Alu doo Šentjur нађу у понудама остала три друштва није релевантно утврдити у овом поступку.

Из поднеска дистрибутера **Trezor Volga doo Beograd** од 11.02.2015. године, утврђено је да је овлашћени дистрибутер производа фирме Точка Сна доо Dream point ltd Загреб, која је заступник производа Latherman Tool Group INC Ltd. USA, да у свом асортиману не поседује вишенаменски сет алата других произвођача, као и да је захтев за достављање понуде у вези са спорном јавном набавком, дистрибутер добио само од друштва „Sagoja“, електронским путем дана 28.05.2013. године, а оригинал изјаве предао је лично представнику друштва „Sagoja“, због чега не поседује оригинал изјаве. Такође, овај дистрибутер је назначио да није прихватио приложену форму изјаве каква му је достављена електронским путем од стране друштва „Sagoja“, у мају 2013. године, већ је друштву „Sagoja“ достављен модел изјаве дистрибутера да ће том друштву обезбедити вишенаменски сет алата Latherman у потребној количини. У спорној јавној набавци, друштво „Sagoja“ је приложило изјаву дистрибутера Trezor Volga doo Beograd за вишенаменски сет алата, али произвођачка спецификација није дата од произвођача Latherman, чији производ, према поднеску Trezor Volga doo Beograd од 11.02.2015. године, овај дистрибутер дистрибуира, већ је дата произвођачка спецификација за вишенаменски сет алата произвођача „YangJiang Win`s Industries&Trades“Co. Ltd Kina. Разлог за то може бити што је вишенаменски сет алата овог кинеског произвођача јефтинији од произвођача Latherman, шта потврђује понуђена цена друштва „Sagoja“ за добро из партије 4. вишенаменски сет алата у спорној јавној набавци од [...] динара без пдв. Алат тог произвођача за износ од [...] динара (што је највиша понуђена цена у спорној јавној набавци у односу на остала три друштва), није се могао набавити ни претходне године, с тим што је у међувремену поскупео 5-6%, како наводи дистрибутер Trezor Volga doo Beograd друштву „Sagoja“, у електронском писму од 22.03.2013. године. Према понуди дистрибутера Trezor Volga doo Beograd бр. 2910.Р01/IL од 29.10.2012. године и рачуну бр. 3612/12 од 10.12.2012. године, друштво „Beteco“ је купило 110 комада мултифункционалног алата бласт, пластични, за цену од [...] динара ([...]), по комаду.

Из копије електронског писма од 27.05.2013. године, са адресе [m...].sagoja@gmail.com, на адресу [....]@volga.rs, чији предмет је обележен као „изјаве“, утврђено је да пошилац најављује да ће доћи по изјаве око 11 сати. У потпису је, као и у другим електронским препискама са ове адресе: [М.С.], Д.О.О. Сагоја, Бранка Пешића 2а, 11080 Земун, тел/факс 38111/21 06 913, тел 011/30 76 294, gsm 065/[...], што поново [М.С.] квалификује као запосленог у друштву „Sagoja“. Дана 28.05.2013. године, од стране [И.Л.] на електронску адресу [Р.Б.] (Trezor Volga doo Beograd), прослеђене су изјаве за друштва „Sagoja“ и „Advena line“.

Уз поднесак дистрибутера Trezor Volga doo Beograd од 12.02.2015. године, достављена је понуда овог дистрибутера бр. 2507 Р01/IL од 25.07.2012. године, насловљена на друштво Sagoja d.o.o. Бранка Пешића 2а, на руке [М.С.], у којој се нуде две врсте алата Latherman у износу од [...] и [...] динара, као и понуда у

електронској преписци од 22.03.2013. године, у којој цена за две врсте вишенаменског сета алата произвођача Latherman износи [...] и [...] динара, по комаду, уз напомену да је алат поскупео у односу на претходну годину. Понуда овог дистрибутера вишенаменског сета алата произвођача Latherman, из електронске преписке од 22.03.2013. године, упућена је друштву „Sagoja“, за добро које је предмет спорне јавне набавке, месец дана пре објаве позива за прикупљање понуда у спорној јавној набавци (26.04.2013. године), што потврђује да је ово друштво имало информације о овој јавној набавци и пре него што је позив за исту објављен, како је већ претходно закључено из датума када је друштво „Sagoja“ покушало да обезбеди добро за партију 6. термос од дистрибутера Eurocom International d.o.o. Београд.

На основу наведеног, утврђено је да је друштво „Sagoja“ затражило и добило изјаву дистрибутера Trezor Volga doo Beograd за учешће у спорној јавној набавци. Једино објашњење како су се идентичне изјаве овог дистрибутера могле наћи и код остала три друштва, јесте да су прибављене преко друштва „Sagoja“. Ниједан од четири понуђача нема одговарајућу произвођачку спецификацију за добро из партије 4. вишенаменски сет алата, а имајући у виду и понуђену цену, те истоветне изјаве овог дистрибутера, произлази да у спорној јавној набавци фактички нуде сет алата кинеског произвођача, чиме доводе у заблуду наручиоца, да ће у случају да се изабере понуда једног од ових понуђача, закључити уговор за испоруку сет алата произвођача Latherman. Како је већ наведено, договор понуђача да у јавној набавци понуде вишу цену и/или слабији квалитет предмета набавке, се сматра „намештеном понудом“.

Према претходно изнетом начину прибављања изјава од дистрибутера EuroElite d.o.o. Београд, Eurocom International doo Beograd, Alpos Alu doo Sentjur и Trezor Volga doo Beograd, а у вези са понудама у спорним партијама 3, 4, 5 и 6 утврђено је да су наведени дистрибутери добили захтев за достављање изјаве од друштва „Sagoja“, као и да су ти дистрибутери издали изјаве за обезбеђење предмета спорне набавке на име друштва „Sagoja“. Такође, утврђено је да је ово друштво од дистрибутера Trezor Volga doo Beograd, EuroElite d.o.o. Београд и Eurocom International doo Beograd затражило изјаве и за друштво „Advena line“ и исте добило. Најзад, утврђено је да је друштво „Beteco“ затражило изјаву само од дистрибутера Albo doo Београд за партију 2. и исту добило.

Друштва „Beteco“ и „Sagoja“ су већ учествовала у јавним набавкама, нарочито код Министарства одбране, почев од 2011. године, али и у другим јавним набавкама. Као Група понуђача, заједно са Бока - comers d.o.o Београд, Војвођанских бригада 56, ова два друштва су учествовала у поступку јавне набавке царинске униформе ЈН НВВ 39/12 наручиоца Министарства финансија, Управе царина (решење Републичке комисије за заштиту права у поступцима јавних набавка број 4-00-1186/2012 од 21.09.2012. године, објављено на интернет страници Републичке комисије за заштиту права: www.kjn.gov.rs). За разлику од ових друштава, како је већ констатовано, друштво „Advena line“ први пут учествује у јавним набавкама, а друштво „Amm Immoables“ је претходно учествовало у ЈН бр. 9/13.

Имајући у виду све претходно изнете одлучујуће чињенице и околности, закључено је да су према моделима понуда друштва „Beteco“ и „Sagoja“ израђене понуде друштва „Amm Immovables“ и „Advena line“, као и да су та два друштва („Beteco“ и „Sagoja“), једна другом обезбедила изјаве дистрибутера, за које је доказано да су издате само једном од њих.

Предмет овог поступка јесте да ли су понуде наведених друштава припремљене и поднете самостално и независно од других друштава и да ли је учествовање у поступку спорне јавне набавке такође било самостално и независно, без координације са другим понуђачима и заинтересованим лицима у погледу битних елемената понуде. Из тог разлога није неопходно даље разматрати чињеницу да се изјаве појединих дистрибутера из документације понуда четири друштва не подударају са изјавама за које њихови издаваоци, на основу писмених доказа, потврђују да их нису издали, у смислу утврђивања да ли их је, ко, и како, мењао.

Из изјашњења других дистрибутера/произвођача по питању прибављања изјава за учествовање ових друштава у поступку ЈН бр. 36/13 произлази да је Yumco Prizosi д.о.о. Врање, поднеском од 13.11.2013. године, потврдило да су се друштва „Beteco“ и „Amm Immovables“, појединачно, обратила овом произвођачу, за достављање изјаве за обезбеђење добара из партија 1, 7 и 9, а друштва „Sagoja“ и „Advena line“ за достављање изјаве за партије 1, 7, 9 и 10, као и да су, сваком од њих, тражене изјаве достављене.

Из поднеска Stilex д.о.о. Пријепоље од 13.11.2013. године, произлази да су захтеви за достављање понуде од стране четири друштва за обезбеђење добара из партије 12 достављени лично у Представништву овог друштва у Београду, Табановачка бр. 5, и да је на сваки од тих захтева одговорено од стране Stilex д.о.о. Пријепоље, такође, преко Представништва.

Из поднеска ВКГ д.о.о. Ада од 14.11.2013. године, произлази да су сва четири друштва упутила ВКГ д.о.о. Ада, појединачно захтев за достављање понуде, као и изјаве о обезбеђењу добара из партија 7 и 8 ВКГ д.о.о, као и да су изјаве издате сваком од наведених понуђача.

У конкретном случају су питању углавном добављачи предмета набавке за кључне партије 7, 8 и 9, а већ је констатовано да у понудама три друштва за те партије наручилац није констатовао неправилности у документацији њихових понуда. У овим партијама као партијама које носе половину процењене вредности целокупне набавке, два друштва су („Beteco“ „Sagoja“), како је већ наведено, циљани понуђачи, и са високим степеном вероватноће су очекивали да закључе уговоре у овим партијама. Стога је оцењено да су понуде три друштва у овим партијама припремане са повећаном пажњом и ради избегавања сваког ризика од проглашења понуда неисправним, документација је прибављана директно, како произлази из списка предмета.

Поред свега изнетог, а у светлу до сада изнетих одлучујућих чињеница и околности, цењени су разлози за непродужавања рока важења понуде од стране друштва „Sagoja“ и „Amm Immovables“, па је закључено да изнети разлози нису оправдани разлози за непродужавање рока важења понуде. Увидом у Уговор о дорадном послу за фирму RHPU IMA ZPChr I. Szumańska-Wrona i M.Wrona Sp.j. од 01.08.2012. године -шивење [...] и [...] за ино купца – Пољска, закључено је да наведену обавезу извршава друштво „Sagoja“ преко друштва Yumco Prizosi. Уговор од 27.03.2013. године, између истих страна, за предмет има шивење [...] и [...], а последњи рок испоруке је 27.09.2013. године. Како су наведени уговори закључени пре него што је објављен јавни позив за подношење понуда у ЈН бр. 36/13, оцењено је да већ преузете обавезе нису могле бити разлог за непродужавање рока понуде, већ су евентуално могле бити разлог да се ово друштво не одазове позиву за јавну набавку, односно да не учествује у свих 13 партија.

На основу наведеног, а имајући у виду да је ово друштво уложило и захтев за заштиту права понуђача на Одлуку наручиоца од 03.07.2013. године, о којем је одлучено решењем Републичке комисије за заштиту права у поступцима јавних набавки од 23.08.2013. године, наведени разлози нису могли бити основ да ово друштво, дана 19.09.2013. године, достави изјаву наручиоцу да не продужава рок важења понуде за још 60 дана за партије 1, 2, 3, 4, 5, 6, 7, 8, 9 и 15. Стога је закључено да је стварни разлог био опрез због чињенице да је Комисији упућена Иницијатива Министарства одбране, која информација је у поменутом решењу садржана.

Разлози за недостављање оригиналних докумената од стране друштва „Amm Immovables“, односно одустајање од продужења рока извршења понуде, као што су финансијске тешкоће, су оцењени као неоправдани разлози. Достављени доказ Народне банке о блокади рачуна друштва „Amm Immovables“ за период од једног дана 10.07.2013. године до 11.07.2013. године, је оцењен као разлог који не оправдава недостављање оригиналних докумената по позиву наручиоца, јер блокада није била у периоду када је ово друштво добило позив да у року од три дана достави оригинале или оверене копије докумената. Такође, разлог за то није могао бити ни необезбеђење кредита код банака, за који није пружен ниједан доказ (захтев за кредит, одговор банке о одбијању захтева и сл.). Сваки привредни субјект има могућност да процени своје финансијске капацитете, посебно за краћи наступајући период, од чега ће зависити предузимање пословних активности. У конкретном случају, позив за прикупљање понуда је објављен дана 26.04.2013. године, рок за подношење понуда је био 03.06.2013. године, и дана 17.06.2013. године понуда овог друштва је оцењена као најповољнија понуда у одређеним партијама. Понуда овог друштва је предата дана 03.06.2013. године, и то понуда у 13 партија, што није разумно понашање понуђача у финансијским тешкоћама, које, да су стварно постојале, не би довеле до одустанка од понуде, већ понуда не би ни била поднета.

Учествовање у поступку било које јавне набавке несумњиво представља издатак за друштво које учествује у том поступку, који је оправдан ако је циљ закључење

уговора. Неоправдано образложење за одустајање од понуде, која је у фази стручне оцене понуда оцењена као најповољнија, односно за непродужавање рока понуде јесте једна од околности која упућује на то да је разлог таквог понашања омогућавање циљаном понуђачу да закључи уговор, са којим је предузимање таквог понашања договорено.

Постојање поремећених пословних односа, као разлог што друштво „Beteco“, како наводи, није могло да поступи по налогу наручиоцу, односно Републичке комисије за заштиту права у поступцима јавних набавки, да достави доказ о техничком капацитету за поједине партије, није утврђено. У случају постојања те околности, друштво „Beteco“ је требало да предузме неке мере због тога што је услед понашања појединих дистрибутера онемогућен да оствари исправну понуду и сл. Према већ описаној електронској комуникацији између друштва „Sagoja“ и дистрибутера Eurocom International d.o.o. Београд, од 29.05.2013. године, друштво „Sagoja“ моли да се, у форми потребној због исправности понуде, на изјави назначи број термоса 491, уз напомену да их друштво „Sagoja“ неће накнадно обавезивати на испоруку разлике до броја који је предмет јавне набавке (491). Ако су дистрибутери доставили изјаве да ће обезбедити добро које је предмет јавне набавке, у случају да то друштво закључи уговор, и ако је друштво проверило код продужења рока за извршење понуде да ли дистрибутери могу да обезбеде и у наредном периоду, до окончања поступка јавне набавке, обећану количину добра, која је предмет јавне набавке, дистрибутери су обавезни да издају оригинал претходно достављене изјаве. Пре него што је друштво „Beteco“ продужило рок извршења понуде, што је 20.09.2013. године, морало је да провери могућност испоруке добара у случају да закључи уговор. Ако је дистрибутер остао при гаранцији да ће испоручити одређену количину добра које је предмет јавне набавке, па то ипак не учини, или неоправдано не достави оригинал изјаве, сноси одговорност и обавезан је да надокнади штету коју је том приликом претрпео понуђач, или бар мора бити упозорен на некоректно пословно понашање. Друштво „Beteco“ није доставило доказе који потврђују шта је све предузело да би добило оригинале претходно издатих изјава, као и шта је предузело ако су дистрибутери неоправдано одбили да издају оригинална документа. Међутим, у случају дистрибутера Eurocom International d.o.o. Београд (записник о усменој расправи од 02.04.2015. године, страна 24.) потврдило се да је овај дистрибутер оправдано одбио да накнадно изда изјаве у другачијем облику од оних које је већ издао, као и да накнадно изда изјаве друштвима којима их није издао у року за припремање понуда.

IV

При утврђивању чињеничне грађе, у обзир су узета сва изјашњења три друштва, а нарочито: изјашњења од 29.08.2014. године и 01.09.2014. године на Обавештење о битним чињеницама и доказима у поступку и позив за изјашњење од 29.07.2014. године, наводи у изјашњењима три друштва од 18.02.2015. године, од 10.07.2015. године и од 14.07.2015. године на Обавештење о битним чињеницама и доказима у

поступку и позив за изјашњење од 16.06.2015. године, као и изјашњење Јелене Грубач од 25.02.2014. године у име друштва „Advena line“.

Из најобимнијег изјашњења друштва „Beteco“ од 14.07.2015. године, констатовано је да се првих 6 страна односи на доказе који произлазе из претходних јавних набавки наручиоца Министарства одбране, у вези којих ово друштво оспорава могућу намештену понуду и у овим јавним набавкама, што није био предмет овог поступка, како је и наведено. У следећим наводима овог друштва, изнето је да није доказано шта је циљ договора четири друштва и како је тај циљ постигнут, односно између кога је постигнут, наглашавајући да је циљ намештене понуде договор о цени. У осталом делу изјашњења погрешно су интерпретирани наводи Комисије из Обавештења од 16.06.2015. године, па је истицано да су насловне стране понуда сличне, а не исте, да су сва четири друштва понудила вишенаменски сет лата произвођача Latherman, јер има тринаести елемент-бритву, што одговара конкурсним условима, иако према произвођачкој спецификацији произлази да нису понудили алат овог произвођача и сл. Исто тако, на страни 14. под тачком 6. Изјашњења друштва „Beteco“ од 14.07.2015. године констатовано је да је Комисија на страни 17. Обавештења од 16.06.2015. године навела да су друштва „Beteco“ и „Sagoja“, у 2012. години, набављала робу директно од друштва Alpos Alu и EuroElite doo, а иако то Комисија није навела, будући да према расположивим доказима, друштво „Beteco“ није претходно набављало робу од друштва Alpos Alu из Словеније, већ је робу од друштва Alpos Alu из Словеније набављало само друштво „Sagoja“. На страни 19. Изјашњења је наведено да Комисија игнорише наводе друштва „Beteco“ из дописа од 12.02.2015. године, из којих је, како наводе, видљиво да је роба према поменутој фактури (бр. 1248 од 22.11.2012. године) прибављена од стране [М.С.]. Достављени докази - Одлука о расподели и исплати нераспоређене добити из претходних година од 26.02.2013. године на износ од [...] динара на име Бранислава Авлијаша и Потврда [М.С.] од 26.02.2013. године, да је, на име провизије по Уговору о посредовању од 23.04.2012. године, примио од Бранислава Авлијаша износ од [...] динара, се нису могли довести у везу, а фактура о директној испоруци робе од стране EuroElite doo друштву „Beteco“ није и не може бити доказ да је прибављена преко [М.С.], на основу уговора о посредовању.

Поводом навода пуномоћника друштва „Beteco“ из поднеска од 14.07.2015. године, да је Комисија засновала тезу о постојању намештене понуде само на посредним доказима, констатује се да рестриктивни споразум, односно сви његови видови, могу произаћи из посредних доказа, уколико су они међусобно чврсто и логички повезани тако да искључују сваки други закључак, осим и једино да је утврђено понашање учесника на тржишту резултат координације њихових понашања, које понашање није разумно са економског становишта, уколико не постоји тајно споразумевање. Координација понашања може бити учињена директним или индиректним контактом између предузећа, чија је намера или ефекат да утичу на понашање учесника на тржишту, или да откривају будуће понашање конкурентима. Свака околност која искључује могућност да је у питању независно предузета активност се том приликом узима у обзир, у вези са чим су и други додатни докази који могу бити: констатовање да је предузета активност супротна индивидуалном

економском интересу, што је ирационално, будући да учесник на тржишту послује на тржишту на којем постоји конкуренција; постојање мотива за конспирацију; одржани састанак конкурената, или на други начин учињену размену информација у вези понашања за које се сумња да је противно правилима конкуренције и сл.

Као наводи друштва који нису од значаја, нити су у вези са предметом поступка, оцењени су наводи који се односе на процедуру спровођења јавних набавки према одредбама Закона о јавним набавкама, оправданост конкурсних услова, односно преписку Комисије и Министарства одбране, као подносиоца иницијативе за испитивање повреде конкуренције и образложења решења Републичке комисије за заштиту права у поступцима јавних набавки у вези спорне јавне набавке, на начин на који их странке тумаче. Међутим, поводом констатација попут оних да је законски заступник друштва „Beteco“ оправдано био спречен да присуствује усменој расправи, или да друштво „Amm Immovables“ није примило позив за усмену расправу, констатује се да је на основу поднеска Клиничког центра Србије, Клинике за неурохирургију од 20.05.2014. године, утврђено да законски заступник друштва „Beteco“, Бранислав Авлијаш, није био на болничком, стационарном лечењу, па његов изостанак са усмене расправе није оправдан. Дана 22.04.2014. године, друштво „Amm Immovables“ је примило позив за усмену расправу, супротно од тврдње друштва „Amm Immovables“, а што произлази из потписане доставнице у списима предмета.

Други наводи овог друштва и друштва „Beteco“, везано за достављену изјаву друштва ВМА Trading doo Beograd, као и објашњење о подношењу захтева за заштиту права у поступцима јавних набавки овог друштва и друштва „Sagoja“ од стране истог адвоката, [...] из Београда, су узети у обзир, али је оцењено да нису од пресудног значаја за исход ове правне ствари, због чега нису даље разматрани. Ипак, неопходно је указати на следеће. Како је представник друштва [...] d.o.o.Београд, као понуђача, на отварању понуда могао да уочи да је друштво „Amm Immovables“ доставило техничку спецификацију за тип батеријске лампе Mini MagliteLed 2AA и цену која је била сумњиво ниска, тако је и представник понуђача ВМА Trading doo Beograd, и на самом отварању понуда, могао да уочи детаље из понуда других понуђача, извесно насловну страну понуда. Према примедби представника ВМА Trading d.o.o, уписаној у записник о отварању понуда од 04.06.2013. године, сумњу ВМА Trading d.o.o. да понуде четири друштва нису независне, изазвале су њихове понуђене цене, исти произвођачи и документација сачињена на веома сличан начин, што је све могло да се уочи на отварању понуда, па отуда примедба овог понуђача да се од четири друштва затражи изјава, под материјалном и кривичном одговорношћу да су понуде припремили независно. Иако према изнетом произлази да наводи у накнадно издатој изјави ВМА Trading doo Beograd од 07.08.2014. године нису тачни, примедба представника ВМА Trading d.o.o. из записника о отварању понуда, наведена је у Обавештењу од 29.07.2014. године само као околност, на основу које је, између осталог, наручилац поднео Комисији иницијативу за испитивање повреде, због чега исту даље није потребно посебно разматрати. Ни околност да исти адвокат улаже захтев за заштиту права за два понуђача у истом поступку јавне набавке, чији интерес је да свако од њих

закључи уговор о јавној набавци, није наведена као кључна за расветљавање ове управне ствари, али је неопходно констатовати да то није уобичајено.

Саставни део списка овог предмета је поднесак Министарства одбране од 21.04.2015. године, поводом спровођења друге јавне набавке број ЈН 42/14 текстилни производи за домаћинство (столњаци, постељина, компресе од текстила, производи од нетканог материјала и сл), у којем се износе нерегуларности, које је, како се наводи, уочила директор предузећа [...], [...], у вези са понашањем друштва [E.] d.o.o. Beograd, основаног 06.08.2013. године, од стране оснивача [...], и адвоката [...] у јавној набавци број ЈН 42/14. Имајући у виду да та јавна набавка није предмет овог управног поступка, у оквиру овог поступка изнети наводи нису разматрани.

Предлог пуномоћника друштва „Beteco“ да се у вези са помињањем евентуалне размене и мењања изјава дистрибутера, одреди вештачење од стране графолога, одбијен је закључком Председника Комисије од 18.09.2015. године, с обзиром на то да се околност да ли су изјаве дистрибутера мењане и размењене између четири друштва, може утврдити из списка предмета и свих наведених доказа, те је извођење доказа предложеним вештачењем оцењено као сувишно. Наиме, утврђено је да су оне морале бити размењене, а које лице је конкретно било оперативно у том погледу није неопходно утврдити у овој врсти поступка.

Такође, предлог друштва „Beteco“ да Савет Комисије одржи расправу, није у складу са одредбама чл. 41. Закона о заштити конкуренције и чл. 139. Закона о општем управном поступку, према којима овлашћено службено лице које води поступак одређује и води усмену расправу. По захтеву друштва „Beteco“ и „Amn Immoables“ одржана је усмена расправа 02.04.2015. године и оцењујући притом начин на који су та друштва користила процесна права да на усменој расправи побијају тачност утврђених чињеница и навода, те да предлажу извођење других доказа, а узимајући у обзир да су чињенице и околности везане за прибављање изјава дистрибутера EuroElite d.o.o. Београд и Eurocom International doo Beograd, у довољној мери расправљене и утврђене, одбијен је њихов предлог за поновно одржавање усмене расправе, и саслушање сведока [М.С.], закључком овлашћеног службеног лица од 21.04.2015. године. Како је већ наведено нису постајали услови да се исти такви захтеви, поново истицани, разматрају код већ поменутог закључка од 21.04.2015. године.

Најзад, у овом поступку су одржане две усмене расправе (13.05.2014. године и 02.04.2015. године), од којих је једна одложена (26.02.2014. године), достављањем неистинитих доказа о спречености странке да истој присуствује, што је покушано и други пут (13.05.2014. године), достављањем истог доказа неистинитог садржаја. Једна усмена расправа (02.04.2015. године) је прекинута због самовољног напуштања усмене расправе, како странака, тако и њихових пуномоћника. На страни 26. записника о усменој расправи од 02.04.2015. године, констатовано је да је пуномоћник друштва „Beteco“, на питање службеног лица да ли могу да се писмено изјасне о чињеницама и околностима које би хтеле да изнесу на усменој

расправи, изјавио да то могу у било ком делу поступка, а да то желе да учине на усменој расправи и да у њиховом присуству буду саслушани сведоци. Користећи се овом логиком, директор друштва „Beteco“ и његов пуномоћник су узурпирали највећи део времена на усменој расправи од 02.04.2015. године, из чега је закључено да су странке, настојале да одуговлаче одвијање расправе како би се иста прекинула и наставила накнадно. При томе су искористиле прилику да тренутни недостатак грејања у просторији где је одржана усмена расправа искористе као разлог за предлог да се расправа прекине. Имајући у виду да тренутни недостатак грејања, по оцени других учесника на усменој расправи на страни Комисије, није могао да доведе до неподношљивих услова за рад, како ова два друштва наводе, нити је тачан податак о температури у просторији где се одржавала расправа од 10 степени, како су странке навеле, овлашћено службено лице није усвојило предлог за прекид расправе, након чега су све странке и њихови пуномоћници демонстративно напустили расправу. На позив да странке приступе у Комисију, потпишу и преузму примерак записника о усменој расправи, представници друштва „Beteco“ и „Amm Immovables“ су приступили дана 14.04.2015. године и одбили да потпишу и преузму записник, инсистирајући да се расправа настави, што је констатовано у службеној белешци од 14.04.2015. године, урученој странкама, коју су странке захтевале као врсту потврде да су се позиву одазвале. Записник о усменој расправи друштво „Beteco“ је преузело код увида у списе предмета, који захтев је поднет истог дана 14.04.2015. године, којом приликом је копиран записник. Наведени начин коришћења процесних права, посебно самовољно напуштање расправе, а с обзиром на предлог друштва „Beteco“ за одржавање расправе из поднеска од 11.12.2013. године, при чему то друштво није предложило саслушање ниједног сведока, иако је позвано да предложи које чињенице ће се утврђивати и којим доказним средствима, није доставило уговор о посредовању са [М.С.], а није ни намеравало да приступи расправи, достављајући доказе са неистинитим подацима о свом наводно оправданом одсуству, оцењен је као злоупотреба процесних права, све у циљу одуговлачења поступка. Такође, пуномоћник друштва „Amm Immovables“ није приступио заказаној расправи од 13.05.2014. године са почетком у 11 часова, као ни директор друштва „Amm Immovables“. Дана 22.05.2014. године, примљен је предлог друштва „Amm Immovables“ за повраћај у пређашње стање. Из предлога произлази да пуномоћник странке није био у могућности да приступи усменој расправи, о којој је био уредно обавештен, услед хируршке интервенције којој је истог дана био подвргнут, а није могао ни да обезбеди присуство странке. У прилогу предлога је извештај лекара специјалисте од 13.05.2014. године, у којем је наведено да се [...] јавио дана 12.05.2014. године због болова и отока у пределу горње десне вилице, да је индикован хируршки захват апикотомије зуба, заказан за 13.05.2014. године, као и да је дана 13.05.2014. године у 9 часова извршена апикотомија зуба 25. Овлашћено службено лице је одбило овај предлог закључком од 16.06.2014. године, јер је закључило да није у питању неотклоњиви разлог, па самим тим ни оправдани разлог за повраћај у пређашње стање у смислу члана 93. став 1. Закона о општем управном поступку. При томе се имало у виду да је директор друштва „Amm Immovables“ уредно позван, а да није приступио и није оправдао изостанак.

У вези са процесним правима странака, у поступку је оцењено да су оне имале могућности да се изјасне на утврђене чињенице у Извештају од 23.12.2013. године, утврђено чињенично стање у Обавештењу од 29.07.2014. године и у Обавештењу од 16.06.2015. године. Према приговору странака и изјашњењу на Обавештење од 29.07.2014. године, испитни поступак је допуњен додатном документацијом Министарства одбране, у вези спорне, али и других јавних набавки и одржана је друга усмена расправа, али резултат наведених радњи није другачије чињенично стање. Из Изјашњења друштва „Sagoja“, „Beteco“ и „Amm Immovables“ од 10.07.2015. године и 14.07.2015. године на Обавештење од 16.06.2015. године, констатовано је да су поновљени претходно изнети наводи, констатације и доказни предлози. О новом захтеву за саслушање сведока друштва „Amm Immovables“, како је већ наведено, одлучено је закључком од 06.11.2015. године. Поновљени предлози као већ решени нису поново разматрани.

Такође, о захтеву друштва „Beteco“ за прекид поступка одлучено је закључком Савета Комисије од 23.01.2014. године. Наиме, применом члана 58. став 1. Закона, а на основу предложених обавеза закључено је да се не може остварити циљ мере из члана 59. Закона, који се огледа у спречавању могућности настанка исте или сличне повреде, што је неопходан услов за доношење закључка о прекиду поступка. Поред тога, Савет Комисије је у смислу одредбе члана 59. став 2. Закона оценио примену овог института непримереним због основане претпоставке да је у питању веома тешка повреда конкуренције - тајни споразум конкурената о учешћу у поступку јавних набавки - „hardcore cartel“.

Разматрајући навод друштва „Amm Immovables“ да је дана 18.08.2014. године ово друштво предложило да се прибави документацију комплетних понуда свих понуђача у спорној јавној набавци, констатује се да је, управо поступајући по овом приговору и истој таквом приговору друштва „Beteco“ од 01.09.2014. године, прибављена додатна документација Министарства одбране у вези понуда осталих понуђача. Поступање по овом приговору је објашњено на страни 16. и 17. образложења овог решења.

У вези са свим претходно изнетим, размотрен је и поднесак друштва „Beteco“ од 23.04.2015. године, који се односи на предочавање могућих, законских последица по странке у поступку, до којих би дошло ако повреда конкуренције у конкретном случају буде утврђена, па је оцењено да подсећања и упозорења на законске последице могуће повреде конкуренције, несумњиво нису и не могу бити од утицаја на утврђивање одлучних чињеница и околности за разјашење предметне управне ствари, нити су све могуће законске последице у искључивој надлежности Комисије. Такође, цењени су и наводи из поднеска од 29.04.2015. године, којим је адвокат [...] из Београда, у својству пуномоћника друштва „Beteco“, указала на кршење процесних права странке од стране овлашћених службених лица која воде поступак против наведених друштава, па је оцењено да је испитни поступак спроведен без битних повреда одредаба поступка и уз уважавање свих процесних права странака и правила поступка, како општих, тако и посебних правила управног поступка.

Дана 16.06.2015. године друштво „Аmm Immovables“ је поднело предлог за изузеће овлашћеног службеног лица, [...], о којем је одлучио надлежни орган, одбијајући захтев. Подносилац захтева, позивајући се на члан 34. Закона о општем управном поступку, као разлоге за изузеће службеног лица, наводи да је у њеном раду у току поступка уочено више неправилности које доводе у питање њену непристрасност у поступању. У прилог свог навода истиче да се Комисија од самог почетка поступка ослањала искључиво на наводе наручиоца-Министарства одбране, те да своју аргументацију и „наводно испитивање повреде конкуренције“ заснива једино на тврдњама представника Управе за снабдевање Министарства одбране и појединих дистрибутера, чији су интереси вероватно повезани са другим учесницима у предметном поступку јавне набавке. По оцени подносиоца захтева, поменуто службено лице, је подлегла многобројним притисцима од стране представника Управе за снабдевање Министарства одбране, као и да је у току поступка ово Министарство вршило притисак на службено лице разним дописима, селективним достављањем документације и другим средствима, као што је, на пример, достављање докумената који се односе на јавну набавку у којој је учествовало привредно друштво [Е..] d.o.o. Веоград, које није странка у предметном поступку. Такође, у предметном захтеву износи се оцена да то службено лице „није показало довољан степен интересовања да у складу са својим дужностима спроведе испитни поступак и да на несумњив начин утврди да ли је у конкретном случају дошло до повреде конкуренције“.

Након разматрања навода из предметног захтева, узимајући у обзир стање у спису предмета, Председник Комисије је, закључком од 05.11.2015 године, утврдио да је исти неоснован са образложењем да је предметни захтев базиран на произвољним закључцима подносиоца захтева и не садржи ниједну конкретну тврдњу, нити доказ који би указао на то да је наведено овлашћено службено лице, поступало пристрасно у предметном поступку. Навод да Комисија, односно овлашћено службено лице, заснива своје наводе искључиво на наводима и подацима које је у поступку достављало Министарство одбране, оцењено је као неосновано, због чега и не може представљати разлог за изузеће службеног лица.

Наиме, из списка предмета произлази да су у току предметног поступка, релевантне информације и документација прибављане првенствено од странака у поступку, њихових добављача, дистрибутера производа који су предмет јавне набавке, Телекома ад. Србија, Републичког фонда за пензијско и инвалидско осигурање и најзад од наручиоца у поступку јавних набавки, а све у складу са одредбама Закона и Закона о општем управном поступку. Председник Комисије је својим актом од 23.09.2013. године одредио службена лица која су овлашћена за поступање у предметном поступку испитивања повреде конкуренције. Поред службеног лица, чије се изузеће тражи поднетим захтевом, једно од овлашћених службених лица је и руководилац Сектора за утврђивање повреда конкуренције, који је сагласно датим овлашћењима и потписивао све дописе, налоге и процесне закључке упућене странкама у поступку и другим учесницима на тржишту. На овај начин се вршила и додатна контрола у поступку, ради отклањања сваке могућности да било које од овлашћених службених лица поступа пристрасно, а нарочито да поступа под притиском странке у поступку, подносиоца иницијативе или трећих лица, којима је

иначе, самим закључком о покретању поступка, сагласно члану 35. став 2 . Закона, који је објављен на интернет страни Комисије, упућен позив да Комисији доставе расположиве податке, исправе или друге релевантне информације у вези са предметом покренутог поступка испитивања повреде конкуренције.

Претходна околност је била од значаја приликом оцене навода у предметном захтеву за изузеће службеног лица, а који се односе на поднесак Министарства одбране од 15.10.2014. године насловљен као „Додатне информације по поднетој иницијативи од 27.06.2013. године“, који чини део списка предмета и као такав је био доступан странци у поступку приликом увида у спис предмета. Информације које су тим поднеском достављене Комисији, према оцени његовог подносиоца, јесу у вези са предметним поступком. У случају претходно поменутог поднеска Министарства одбране, достављене информације и подаци нису били претходно затражени од стране овлашћеног службеног лица, нити су као релевантни поменути у Обавештењу Комисије од 16.06.2015. године, којим су странке у поступку упознате о битним чињеницама и доказима утврђеним поступку, на којима треба да се заснива коначно решење.

На основу претходно наведене околности, председник Комисије је закључио да наводи из поменутог поднеска Министарства одбране нису доведени у везу са предметним поступком, те је стога тврдња подносиоца захтева да је на овај начин, од стране подносиоца иницијативе, вршен притисак на овлашћено службено лице, са циљем њеног пристрасног поступања на штету странке у поступку, неоснована.

Испитујући и оцењујући основаност предметног захтева за изузеће службеног лица, а након разматрања свих навода подносиоца и увида у списе предмета, Председник Комисије је закључио да је [...], као једно од овлашћених службених лица, у испитном поступку поступала и предузимала све потребне радње са циљем утврђивања чињеничног стања, у складу са законским овлашћењима, на објективан и законит начин. Примедбе подносиоца захтева у погледу оправданости прикупљања информација и документације, којима располажу државни органи и други учесници на тржишту, представља околност која, супротно наводима подносиоца захтева, само потврђује непристрасност у поступању службених лица у предметном поступку. У погледу навода подносиоца предметног захтева на околност да ли су и који његови предлози, дати у поступку, усвојени, те да ли је о свим захтевима одлучено, констатује се да се о свим захтевима странака може одлучити до краја поступка, а о појединима и самим коначним актом.

Ценећи и осталу документацију из списка предмета, као и остале наводе странака у поступку, закључено је да исти не могу утицати на доношење другачије одлуке у овој управној ствари.

V

На основу изнетог скупа доказа, било да се ради о кључним доказима, доказима који воде према другим доказима, односно доказима који потврђују друге доказе, утврђене су наведене одлучујуће чињенице и околности: понуде два друштва од четири друштва у оквиру исте групе понуда су исте у највећем броју докумената

понуде, фактички су повезана четири друштва, а нарочито друштва из групе понуда на начин да неодржавају независан економски интерес, понуде четири друштва имају исту форму документације понуда, нарочито у погледу насловне стране понуда, исти су извори набавки предмета набавки у свакој од група понуда у свих 13 партија, иста је правилност у редоследу њихових понуђених цена, исте неправилности су констатоване у погледу документације четири друштва којом се доказује испуњење услова конкурсне документације, четири друштва нису појединачно прибављала поједине изјаве дистрибутера који би требало да обезбеде предмет набавке, констатовано је неоправдано недостављање оригинала докумената поднетих у понуди по позиву наручиоца, односно није оправдано образложење дато за непродужавање периода важења понуде и сл.

За утврђивање да појединачне понуде четири друштва нису поднете независно и самостално неопходно је утврдити да понуда за најмање једну партију, у оквиру исте јавне набавке, није поднета независно и самостално. Према свим изнетим доказима утврђено је да су понуде групе друштва „Beteco“ и „Amm Immovables“, као и понуде групе друштва „Sagoja“ и „Advena line“, у оквиру група понуда договорене у погледу цене и извора набавки предметних добара, као и извора набавки из којих ће бити испоручена поједина од тих добара у случају закључења уговора. Такође, четири друштва, најмање за партије 2, 3, 4, 5 и 6, договорили су цене и изворе набавки предметних добара, као и изворе набавки из којих ће бити испоручена поједина од тих добара у случају закључења уговора. Према томе, произлази закључак да су понуде сва четири друштва договорене у погледу цене и других битних елемената и у осталим партијама. Из тог разлога, околности везане за прибављање изјава од дистрибутера Yumco Prizosi д.о.о Врање, Stilex д.о.о. Пријеполје и ВКГ д.о.о. Ада, нису могле утицати да претходни закључак буде другачији, имајући у виду све остале описане околности, а нарочито на исти начин рангиране понуде друштва „Beteco“ и „Sagoja“ и у овим партијама.

У управном поступку су не само дозвољени, већ и битни, како директни докази, тако и индиректни за доказивање одређене чињенице. Штавише, и директни и индиректни докази имају исту формалноправну снагу. Ипак, за доказивање посредним доказима вреди правило да они морају деловати као чврст затворен круг који допушта само један закључак у односу на релевантну чињеницу, те да објективно потпуно искључује могућност другачијег закључка у односу на исту чињеницу. Дакле, чињенице утврђене посредним доказима морају бити несумњиво утврђене и међусобно чврсто и логички повезане, тако да упућују на једини могући закључак, у конкретном случају, да спорне понуде четири друштва никако нису могле бити независне и самостално поднете. При томе се констатује да није у питању само збир посредних доказа, већ они у свом склопу и повезаности искључују сваку другу могућност да понуде нису реализација претходног договора о понуђеној цени као најбитнијем елементу понуде, али и другим елементима као што су извори набавке и сл.

Другим речима, у одсуству директних (непосредних) доказа, случај се може засновати на посредним доказима изведеним у поступку, а између којих је таква

веза да се појављују као карике једног ланца, међусобно су у потпуном складу и представљају систем индиција, који у свом скупу и повезаности искључује сваку другу верзију и могућност, осим оне која је утврђена.

Оцењујући скуп појединачних индиција и доказа из којих су утврђене све наведене одлучујуће чињенице, закључено је да су међусобно чврсто повезани и у логичкој су вези, на начин да искључују сваку могућност да су четири друштва своје понуде самостално и независно једно од другог припремила и учествовала у спорној јавној набавци, односно да су самостално одредила понуђене цене. Циљ заједничког припремања појединачних понуда у конкретном случају може бити само реализација договора о битним елементима понуде, првенствено цене, као најбитнијег елемента понуде, за који су мотив имали законски заступници конкретних друштва и њихови оснивачи, будући да конкретна друштва не послују одвојено од оснивача, који се код два друштва подударују са директором друштва у време припреме и спровођења спорне јавне набавке. Околност да им је у томе, неко од запослених евентуално помагао, није од одлучујућег значаја за предмет овог поступка. Постојећи родбински и пословни односи омогућили су једноставну комуникацију и размену информација између друштава из исте групе понуда, а затим и између водећих друштава у групи понуда - друштва „Sagoja“ и „Beteco“.

На основу савесне и брижљиве оцене сваког доказа посебно и свих доказа заједно, као и на основу резултата целокупног поступка утврђено је да су се наведена активности четири друштва, резултат њиховог тајног договора да учествују у поступку конкретне јавне набавке својим појединачним понудама у свих 13 партија, при чему је договор обухватао припрему, изразу и подношење понуда, укључујући понуђену цену, избор добављача, и понуду робе слабијег квалитета у појединим партијама за случај закључења уговора, што је довело до значајног ограничавања и нарушавања конкуренције у овој јавној набавци, а све са циљем да наручилац уговоре додели једном од два понуђача „Sagoja“ и „Beteco“, при чему је крајњи циљ учесника у договору био да то превасходно буде друштво „Sagoja“, као понуђач са највишом ценом.

На основу свега изнетог, а применом члана 10. став 1. и 2. тачка 1) Закона одлучено је као у тачки 1. диспозитива овог решења.

Наведена друштва су, како је одлучено, закључила забрањени рестриктивни споразум из члана 10. став 2. тачка 1) Закона и на тај начин учинила повреду конкуренције. У складу са чланом 10. став 1. и 2. Закона, рестриктивни споразуми могу бити уговори, поједине одредбе уговора, изричито или прећутни договори, усаглашене праксе, као и одлуке облика удруживања учесника на тржишту, а којима се нарочито, између осталог, непосредно или посредно утврђују куповне или продајне цене или други услови трговине. Према ставу 3. наведеног члана Закона, рестриктивни споразуми су забрањени и ништави, осим у случајевима изузећа од забране у складу са овим законом, док су сходно члану 14. став 2. Закона дозвољени рестриктивни хоризонтални споразуми мањег значаја уколико њихов циљ није одређивање цена или ограничавање производње или продаје,

односно подела тржишта снабдевања. У складу са наведеним одредбама Закона, рестриктивни споразум учесника на тржишту, који су конкуренти закључили, о одређивању цена и подели тржишта не може бити изузет од опште забране ни по једном од основа прописаних у Закону. Констатује се да четири друштва нису пријавила Комисији споразум у вези са спорном јавном набавком ради појединачног изузећа у смислу члана 12. Закона, и Комисија није ни била позвана да се изјасни о евентуалном испуњењу критеријума за појединачно изузеће из члана 11. Закона.

Према томе, уколико се понуђачи међусобно договоре да у јавној набавци понуде вишу цену или слабији квалитет предмета набавке, или међусобно поделе тржиште јавних набавки, значајно се ограничава и спречава конкуренција током процеса избора најповољнијег понуђача. У свакој јавној набавци циљ координације или усклађене праксе понуђача је да се предодреди избор наручиоца и постигне виша цена. На тај начин, понуђачи обухваћени тајним договором о међусобно координисаном учешћу у поступку јавне набавке, омогућавају једном од њих, по правилу оном са вишом ценом, да закључи уговор о јавној набавци. Без обзира да ли је циљ координације посредно или непосредно одређивање цена, подела тржишта јавних набавки, све форме намештених понуда су забрањене. Смисао ове одредбе је да су учесници на тржишту који једни другима конкуришу обавезни да самостално и аутономно доносе пословне одлуке и спроводе их. Основни циљ јавних набавки јесте да наручилац добије најбољу вредност за новац пореских обвезника а управо то се постиже надметањем, односно конкуренцијом између понуђача. Стога, резултат намештених понуда није само значајно ограничење конкуренције на тржишту, већ и значајан одлив буџетских средстава, имајући у виду да јавне набавке учествују великим делом у привреди државе. На тај начин се умањује добробит друштва, која је, одредбом члана 1. Закона о заштити конкуренције, дефинисана као један од основних циљева заштите конкуренције.

VI

Одредбама члана 68. став 1. Закона, прописана је мера заштите конкуренције као врста управне мере која се, између осталог, одређује и учеснику на тржишту који закључи или изврши рестриктивни споразум у смислу члана 10. Закона, односно рестриктивни споразум који није изузет у смислу члана 60. Закона, и то у висини новчаног износа највише 10% од укупног годишњег прихода оствареног на територији Републике Србије и обрачунатог у складу са чланом 7. Закона.

Приликом утврђивања висине износа мере заштите конкуренције, Савет Комисије је применио одредбе чл. 57. ст. 2. и 68. ст. 1. тач. 2) Закона у вези члана 7. Закона - укупан годишњи приход пре опорезивања, за обрачунску годину која претходи години у којој је покренут поступак (2012), као и Уредбу о критеријумима за одређивање висине износа који се плаћа на основу мере заштите конкуренције и процесног пенала, начину и роковима њиховог плаћања и условима за одређивање тих мера („Службени гласник РС“, бр. 50/2010, у даљем тексту: Уредба).

Према подацима из Биланса успеха друштва „Amm Immoables“ за 2012. годину, који је ово друштво доставило дана 02.09.2015. године, његови укупни годишњи приходи износе 306.552.000,00 динара. Укупни годишњи приходи друштва „Beteco“ износе: 191.367.000,00 динара, док укупни годишњи приходи друштва „Sagoja“ износе 137.323.000,00 динара, што је утврђено из Биланса успеха за 2012. годину, које су ова друштва доставила уз поднеске од 11.08.2015. и 12.08.2015. године.

Приликом одмеравања висине изречене мере, Савет Комисије се поред наведених прописа, придржавао и методологије одмеравања висине изречене мере утврђене Смерницама Комисије за примену наведене Уредбе, од 19.05.2011. године које су објављене на интернет страни Комисије (www.kzk.org.rs), па изречена мера представља правичну и логичну резултанту свих околности, имајући притом увек у виду сврху изрицања ове мере.

Према члану 57. став 2. Закона, приликом одређивања висине износа који се плаћа на основу мере заштите конкуренције узете су у обзир намера, тежина, последице и трајање утврђене повреде конкуренције.

У погледу тежине повреде конкуренције, а сходно Смерницама Комисије, оцењено је да предметна повреда конкуренције представља веома тешку повреду конкуренције, у које се превасходно убрајају рестриктивни споразуми о утврђивању цена и других услова трговине.

У погледу намере учесника на тржишту да изврши повреду конкуренције закључено је да је ова повреда конкуренције учињена са јасно израженом намером да се ограничи и наруши конкуренција, и свешћу о неминовности њеног настанка, имајући у виду да је у питању споразум понуђача у поступку јавне набавке чију суштину представља процес конкуренције.

У погледу последица радњи повреде конкуренције, узето је у обзир да је до ограничења и нарушавања конкуренције дошло и без обзира на околност да јавна набавка није реализована, односно да није дошло до закључења уговора.

У погледу трајања повреде конкуренције узето је у обзир да је повреда конкуренције учињена у вези са конкретним поступком јавне набавке који, по својој природи, представља поступак ограниченог трајања.

Према Смерницама Комисије, код одређивања висине износа који се плаћа на основу мере заштите конкуренције, прво се утврђује висина основног износа мере и то применом фактора тежине и трајања повреде конкуренције, а затим се утврђује постојање околности које утичу на смањење, односно повећање основног износа мере заштите конкуренције.

Полазећи од наведеног, а нарочито од тога да конкретна врста рестриктивног споразума представља веома тешку повреду конкуренције према Смерницама, тј.

генерално најтежу повреду конкуренције у праву конкуренције, применом фактора тежине повреде конкуренције, утврђен је основни износ мере заштите конкуренције у износу од 3%.

Након тога, разматране су околности које утичу на корекцију основног износа мере заштите конкуренције, па је констатовано да је отежавајућа околност код сва три друштва (поступак је обустављен у односу на друштво „Advena line“) намера за извршење ове повреде конкуренције, сходно члану 3. тачка 1) Уредбе.

Такође, утврђено је постојање и друге околности која утиче на увећање основног износа мере заштите конкуренције а тиче се спречавања, односно ометања спровођења процесних радњи које се спроводе у складу са законом којим се уређује заштита конкуренције и то у односу на друштво „Beteco“. Увидом у списе предмета утврђено је да је друштво „Beteco“ предложило одржавање усмене расправе у поднеску од 11.12.2013. године, ради разјашњења спорних чињеница и околности наведених у закључку о покретању поступка од 25.07.2013. године. У Извештају о утврђеним битним чињеницама, доказима и осталим околностима од 23.12.2013. године, пренет је садржај поднесака дистрибутера Еугосом доо Београд од 13.11.2013. године и EuroElite доо Београд од 18.11.2013. године, и описана је документација коју су ова два дистрибутера доставила. На последњој страни овог Извештаја (ст. 18) напоменуто је да су сви побројани докази саставни део списка, и да њихово копирање за четири странке није економично, због чега се странке позивају да изврше увид у списе предмета. Ниједна странка није извршила увид у списе све до 22.08.2014. године када је то учинило друштво „Amm Immovables“.

Поднеском од 23.12.2013. године позвано је друштво „Beteco“ да прецизира и предложи које околности и које чињеница ће се утврђивати на усменој расправи и којим доказним средствима и то након што се упозна са поменутиим Извештајем од 23.12.2013. године. Друштво „Beteco“ није, након овог позива за изјашњење, поменуло прибављање изјава од наведених дистрибутера преко посредника [М.С.], није доставило доказ о уговорном односу са наведеним сведоком, нити је предлагало саслушање овог сведока и/или неког другог сведока. Ово друштво се први пут позвало на сведока у свом поднеску од 01.09.2014. године, а увид у списе извршило је тек 17.04.2015. године. Ипак, уважавајући предлог друштва „Beteco“, усмена расправа је заказана за 26.02.2014. године. На основу достављеног извештаја лекара специјалисте ([...], неурохирурзи) од 20.02.2014. године, у којем је заказан пријем у Клинику за неурохирургију КЦС, у недељи од 24.02.2014. године до 28.02.2014. године, по претходној телефонској верификацији датума пријема, оцењено је да је законски заступник друштва „Beteco“ оправдано спречен да присуствује расправи заказаној за 26.02.2014. године, због чега је отказана усмена расправа. Пре него што је заказана нова усмена расправа констатовано је да друштво „Beteco“ није доставило ниједан доказ о боравку Бранислава Авлијаша у Клиници за неурохирургију КЦС (отпусна листа и сл.), већ је, одмах по заказивању нове усмене расправе, дана 09.05.2014. године, доставило молбу да се због најављеног лечења законског заступника, Бранислава Авлијаша, одложи усмена расправа заказана за 13.05.2014. године, јер је законски заступник спречен да

приступи због заказаног пријема у Клинику за неурохирургију КЦС за недељу од 12. до 16.05.2014. године, а према извештају лекара специјалисте ([...], неурохирурзи) од 07.05.2014. године. Такође, дана 12.05.2014. године, [...], извршни директор за финансије у друштву „Beteco“, известио је Комисију да се законски заступник предузећа „Beteco“ налази у болници. Према поднеску Клиничког центра Србије, Клинике за неурохирургију од 20.05.2014. године, а из увида у документацију Неурохируршке клинике и Неурохируршког одељења, Ургентног центра, Клиничког центра Србије, утврђено је да Бранислав Авлијаш није био на болничком, стационарном лечењу. На основу претходно изнетог, оцењено је да је друштво „Beteco“ спречило да се усмена расправа одржи, достављањем извештаја лекара о болничком лечењу законског заступника предузећа „Beteco“ неистинитог садржаја у погледу болничког лечења, као и да је покушало да спречи одржавање нове расправе, што се квалификује као отежавајућа околност код одмеравања мере заштите конкуренције сходно члану 3. тачка 7) Уредбе (ометање спровођења процесних радњи које се спроводе у складу са законом о заштити конкуренције).

Полазећи од укупног годишњег прихода друштава оствареног на територији Републике Србије у 2012. години, применом чл. 57. ст. 2. и 68. став 1. тачка 2) Закона и чл. 7. тачка 1) и 7) Уредбе, критеријума и свих околности у конкретном случају, при чему је коришћена и методологија формулисана у Смерницама Комисије, објављеним на интернет страни Комисије, утврђен је износ мере заштите конкуренције друштву „Аmm Immoables“ у висини од 5,1%, што износи 15.634.152,00 динара, друштву „Beteco“ у висини од 5,85% што износи: 11.194.970,00 динара, и друштву „Sagoja“ у висини од 5,1% што износи 7.003.473,00 динара.

Оцењујући финансијску снагу учесника на тржишту, којем је одређена мера заштите конкуренције у облику обавезе плаћања новчаног износа, а према јавно доступним подацима који потврђују његову финансијску способност у моменту одређивања мере заштите конкуренције, нарочито имајући у виду висину новчаног износа одређене мере, закључено је да је утврђен разуман и оправдан рок за поступање по обавези плаћања мере заштите конкуренције.

На основу изнетог, Савет Комисије је одлучио као у тачки 2. и 3. диспозитива овог решења. Рок за извршење мере заштите конкуренције из тачке 4. диспозитива овог решења одређен је у складу са чланом 68. став 2. Закона, а под претњом принудног извршења у складу са чланом 57. став 4. Закона.

Сходно члану 59. став 1. Закона, а у вези са мерама које имају за циљ отклањање утврђене повреде конкуренције, односно спречавање могућности настанка исте или сличне повреде, давањем налога за предузимање одређеног понашања или забране одређеног понашања (мере понашања) одлучено је као у тачки 5. диспозитива овог решења.

Применом члана 167. став 1. Закона о јавним набавкама („Службени гласник РС“, бр. 124/2012) одлучено је као у тачки 6. диспозитива овог решења. Узимајући у

обзир прописану могућност изрицања мере забране учешћа у поступку јавне набавке у случају да у поступку јавне набавке учине повреду конкуренције у смислу закона којим се уређује заштита конкуренције, као и процењену вредност и природу спорне јавне набавке, те на који начин су четири друштва координирала своје активности у вези са јавном набавком, оцењено је да је неопходно изрицање ове мере. Приликом одређивања рока трајања мере примењен је члан 167. став 2. Закона о јавним набавкама, којим је рок одређен у максималном трајању до две године. Полазећи од свих претходно наведених околности, као примерено трајање изречене мере, одређен је рок од 18 месеци, при чему се почетак примене мере и рачунања рока везује за наступ правноснажности овог решења. Код изрицања ове мере, узето је у обзир да у наведеном периоду забрана учешћа у јавним набавкама од стране три друштва, неће битно утицати на смањење броја учесника, првенствено у истоверним јавним набавкама, потом и у другим јавним набавкама, што је од значаја за процес конкуренције у јавним набавкама. Ово стога што и сами дистрибутери/произвођачи добара која су предмет набавке испуњавају услове за учешће у истој и могу директном понудом да учествују у јавним набавкама. Неки од понуђача у спорној јавној набавци, учествовали су истовремено као понуђачи и добављачи другим понуђачима, на пример Трезор Волга доо Београд. Већ је поменута заједничка понуда друштва „Sagoja“ и Albo доо Београд у поступку јавне набавке службене одеће ЈН бр. 52/11. Поред тога, произвођач Yumco Prizosi д.о.о Врање, од којег су сва три друштва набавила предметно добро за партије 7-Одећа за учеснике мултинационалних операција и 9- Заштитна одећа од ветра и кише Yumco Prizosi д.о.о Врање, такође може да учествује у јавним набавкама са наведеним предметима набавке. Околност да је у поступку реструктурирања није разлог, како друштва наводе, да не учествује у јавним набавкама. Према решењу Републичке комисије за заштиту права у поступцима јавних набавки бр. 4-00-2109/2013 од 17.12.2013. године, произлази да је Yumco Prizosi д.о.о. у реструктурирању, Врање, учествовало у поступку јавне набавке добара – службене одеће, обликоване по партијама, за партију број 2. ЈН бр. 43/2013, наручиоца Железнице Србије а.д. Београд, којим решењем је захтев за заштиту права Yumco Prizosi д.о.о. у реструктурирању, Врање, усвојен за партију 3.

Сходно члану 40. став 1. Закона, одлучено је као у тачки 7. диспозитива овог решења.

Упутство о правном средству:

Ово решење је коначно у управном поступку.

Против овог решења није дозвољена жалба, али се може покренути управни спор тужбом која се подноси Управном суду, у року од 30 дана од дана пријема решења.

Доставити:
Адвокат [...]
Нови Београд

ПРЕДСЕДНИК КОМИСИЈЕ
Доц. др Милоје Обрадовић

Адвокат [...]
Нови Београд

Радомир Митрић
Сагоја доо, Бранка Пешића бр. 2а
Земун